

Høringsmateriale Budget 2026-29

14. august 2025

Indhold

1. Indledning og læsevejledning	3
2. Den kommende proces	3
3. Økonomisk overblik	5
4. Uddybende budgetnoter	6
4.1 Økonomiudvalget	6
4.2 Udvalget for Børn og Familie	9
4.3 Udvalget for Sundhed og Omsorg	11
4.4 Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse	12
4.5 Udvalget for Kultur og Fritid	12
4.6 Udvalget for Teknik og Miljø	12
4.7 Udvalget for Klima og Landdistrikter	12
5. Anlægsbudget	13
5.1 Beskrivelser af anlægsændringer	15
Bilag 1 - Budgetanalyse 'Fælles Ejendomsdrift'	21
Bilag 2 - Budgetanalyse af modtagestrukturen på skoleområdet	37
Bilag 3 - Budgetanalyse af socialområdet	45
Bilag 4 - Budgetanalyse befordring Dagtilbud og Skole	56
Bilag 5 - Budgetanalyse af sociale effektinvesteringer på beskæftigelsesområdet	64

1. Indledning og læsevejledning

Budgetprocessen i Mariagerfjord Kommune kan overordnet set opdeles i to faser. Fase 1 omhandler perioden frem mod sommerferien, hvor direktionen udarbejder et budgetoplæg. Direktionens budgetoplæg blev i maj måned overleveret til Forhandlingsudvalget, hvorefter oplægget blev sendt til kvalificering i MED-systemet og til drøftelse i de stående politiske Udvalg. Fase 2 er kendetegnet ved at være den politiske forhandlingsfase. Overgangen mellem de to faser markeres ved Byrådets budgettemamøde, som blev afholdt i juni måned.

Med dette oplæg sender Forhandlingsudvalget en række budgetforslag i offentlig høring. De økonomiske konsekvenser af Økonomiaftalen mellem KL og Regeringen betyder, at Mariagerfjord Kommunes økonomiske udgangspunkt for budgetforhandlingerne er bedre end forudsat i direktionens oplæg før sommerferien. Det skyldes hovedsageligt, at der med Økonomiaftalen er aftalt et løft af servicerammen på 3,2 mia. kr. på landsplan til generel styrkelse af velfærdsydelse. Indtægtsgrundlaget består af en lang række faktorer såsom skatter, tilskud og udligning, hvor der hvert år sker en række bevægelser på landsplan, såvel som i Mariagerfjord, som har indflydelse på de samlede indtægter.

Nærværende budgetmateriale skal ikke ses som et samlet budgetforslag, men en række budgettemner, som Forhandlingsudvalget sender i høring, for at få borgernes/interessenternes inputs og bidrag til de enkelte budgettemner. Økonomiudvalget har 13. august besluttet rammerne for den videre budgetproces. Det er med afsæt i de økonomisk fastsatte rammer, at Forhandlingsudvalget sender en række budgetforslag i offentlig høring.

Forhandlingsudvalget gør opmærksom på, at der endnu ikke er taget stilling til eksterne budgetforslag, som er sendt til kommunen. Disse vil alle blive drøftet med hele Byrådet til budgetseminaret primo september.

På baggrund af de indkomne høringssvar og under hensyn til de endelige økonomiske mål for anlægs-, drifts- og finansieringsbudgettet, vil Forhandlingsudvalget og Byrådet forhandle det endelige budget på plads. Det er derfor væsentligt at understrege, at de budgetforslag, som indgår i dette materiale, ikke er udtryk for en endelig politisk prioritering.

Forhandlingsudvalget og Byrådet vil gerne takke for de bidrag og input borgere, foreninger og erhvervslivet bidrager med i forbindelse med udarbejdelsen af vores fælles kommunale budgetlægning.

På forhånd tak for jeres høringssvar.

2. Den kommende proces

Budgetprocessen er som nævnt nået til forhandlingsfasen, hvor Forhandlingsudvalget indledningsvist sender dette oplæg i offentlig høring. Høringsperioden vil være fra den 14. august til den 26. august 2025 kl. 12.00. Høringssvar sendes til Økonomi på mail: **pstok@mariagerfjord.dk (Peter Stokholm).**

Der gøres opmærksom på, at alle hørings svar vil blive offentliggjort i forbindelse med Byrådets 1. behandling af budgetforslaget i september.

Høringsmaterialet offentliggøres på kommunens hjemmeside med opfordring til, at de borgere, råd og foreninger, som måtte ønske det, har mulighed for at sende hørings svar inden for den fastsatte tidsfrist. Derudover bliver materialet sendt til bestyrelser, foreninger, interessenter med flere, som er kendte for administrationen. Dette vil i videst muligt omfang ske gennem kommunens ledelse, der betjener de fleste formelle bestyrelser. Dette er f.eks. skolebestyrelser, forældrebestyrelser, Handicapråd, Ældreråd med flere.

Efter høringsperioden samles Byrådet 01. og 02. september på budgetseminar og begynder de reelle budgetforhandlinger. Disse fortsætter i Forhandlingsudvalget frem mod, at der forventeligt foreligger en budgetaftale for Budget 2026-29. Byrådet 2. behandler budgetforslaget 09. oktober 2025, hvor budgettet endeligt skal godkendes.

3. Økonomisk overblik

(minus = mindredgift (overskud), plus = merudgift (underskud))

Samlet overblik				
Overskrift	2026	2027	2028	2029
Reguleret udgangspunkt				
Resultatopgørelse pr. 30.07.2025	-9.018	28.491	78.640	71.045
I alt - Nyt udgangspunkt	-9.018	28.491	78.640	71.045
Drift				
Omprioriteringer				
Økonomiudvalget	-10.000	-11.000	-12.000	-12.000
Udvalget for Børn og Familie	-1.395	-2.102	-2.102	-2.102
Udvalget for Sundhed og Omsorg	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000
Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse	0	0	0	0
Udvalget for Kultur og Fritid	0	0	0	0
Udvalget for Teknik og Miljø	0	0	0	0
Udvalget for Klima og Landdistrikter	0	0	0	0
I alt - Omprioriteringer	-14.395	-16.102	-17.102	-17.102
Driftsudvidelser				
Økonomiudvalget	0	0	0	0
Udvalget for Børn og Familie	0	0	0	0
Udvalget for Sundhed og Omsorg	0	0	0	0
Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse	0	0	0	0
Udvalget for Kultur og Fritid	0	0	0	0
Udvalget for Teknik og Miljø	0	0	0	0
Udvalget for Klima og Landdistrikter	0	0	0	0
I alt - Driftsudvidelser	0	0	0	0
Difference mellem Omprioriteringer og Driftsudvidelser	-14.395	-16.102	-17.102	-17.102
Anlæg				
Samlede ændringer	1.000	-4.000	6.000	14.000
I alt - Anlæg	1.000	-4.000	6.000	14.000
Yderligere finansiering				

Lånefinansiering til anlægsprojekt på Hobro Havn	-10.000			
Samlede foreslåede budgetændringer (omprioriteringer+anlægsjusteringer+ yderligere låneoptag)	-23.395	-20.102	-11.102	-3.102
Balance	-32.413	8.389	67.538	67.943

4. Uddybende budgetnoter

- I hele 1.000 kr.
- Hvor det giver mening, er oprindeligt Budget 2025 angivet med henblik på at indikere den økonomiske ramme, der i dag er afsat til området.
- Ved hver beskrivelse er en evt. indfasningsperiode beskrevet. Alle forslag vil som udgangspunkt have virkning fra 1. januar 2026, hvis ikke andet er beskrevet. Når der er noteret 'ingen yderligere bemærkninger', vil det således betyde, at virkningen vil træde i kraft pr. 1. januar 2026.

4.1 Økonomiudvalget

Økonomiudvalget							
Note	Overskrift	Budget 2025	2026	2027	2028	2029	Bevillings- type
	Omprioriteringer						
1	Reduktion af servicebuffer	22.000	-7.000	-7.000	-7.000	-7.000	Drift
2	Rammebesparelse på tværs af organisationen	2.300.000	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000	Drift
3	Fælles Ejendomsdrift	100.000	0	-1.000	-2.000	-2.000	Drift
	Sum Omprioriteringer		-10.000	-11.000	-12.000	-12.000	
	Driftsudvidelser						
	Sum Driftsudvidelser		0	0	0	0	

(minus = besparelse)

Note 1	Udvalg: ØK	2026	2027	2028	2029	Bevillingstype	Fagenhed	Budget 2025
Reducering af servicebuffer		-7.000	-7.000	-7.000	-7.000	Drift	Staben for Økonomi, IT, Ejendomme og Borgerservice	22.000
Beskrivelse af forslaget					I budget 2024-27 besluttede Byrådet at budgettere med en årlig buffer på 22 mio. kr. på serviceområdet. Anvendelse af midlerne i servicebufferen kan kun ske			

					gennem en godkendelse i Økonomiudvalget. Bufferen blev prioriteret i budgettet for at sikre større budgetsikkerhed og for at kunne modstå de økonomiske usikkerheder, kommunen ser ind i på kort og lang sigt.			
					Med dette forslag reduceres bufferen med 7 mio. kr. årligt, så bufferen fremadrettet vil være på 15 mio. kr. Anvendelse af bufferen og vilkårene herfor er de samme fremadrettet, som det fremgår af budgetaftalen for budget 2024-27. Det er direktionens vurdering, at det fortsat vil være klogt at prioritere en buffer. Dette skal særligt ses i lyset af de kommende reformer, hvor de økonomiske konsekvenser endnu ikke er kendte.			
Konsekvenser for bruger/borger/andre afdelinger					I betragtning af, at der de senere år er håndteret nogle større strukturelle budgetudfordringer på flere store velfærdsområder, er det direktionens vurdering, at bufferen kan halveres, uden det vil udgøre en reel risiko for regnskabet i 2026.			
Betydning for personale					Ingen yderligere bemærkninger.			
Eventuelle konsekvenser for kommunens politikker og visioner					Ingen yderligere bemærkninger.			
Eventuel indfasningsperiode					Ingen yderligere bemærkninger.			
Note 2	Udvalg: ØK	2026	2027	2028	2029	Bevillingstype	Fagenhed	Budget 2025
Rammebesparelse på tværs i organisationen		-3.000	-3.000	-3.000	-3.000	Drift	Hele organisationen	2.315.022
Beskrivelse af forslaget					En rammebesparelse på 3 mio. kr. på tværs af hele organisationen svarer til ca. 0,25% af kommunens serviceudgifter. Fordelingen af rammebesparelsen tager udgangspunkt i kommunens lønbudgetter for 2026. Udmøntningen af rammebesparelsen sker administrativt, hvor hvert fagområde beslutter, hvordan andelen skal udmøntes konkret. Et eksempel: Ældrechefen vil med forslaget få et besparelseskrav på ca. 800.000 kr., som skal udmøntes på tværs af hele området. Det vil være op til ældrechefen at vurdere, hvordan den interne fordeling mellem eks. plejecentre, hjemmeplejen, sygeplejen mm. skal være. Når fordelingen er foretaget, vil det således være op til den lokale leder at tilpasse udgifterne til budgettet.			
Konsekvenser for bruger/borger/andre afdelinger					Forslaget vil betyde serviceforringelser. Det vil være op til ledelsen at vurdere, hvor reduktionen skal udmøntes, så det evt. påvirker serviceniveauet mindst muligt.			
Betydning for personale					En rammebesparelse kan betyde afskedigelse af personale. Det vil og være op til den enkelte leder lokalt at foretage den konkrete udmøntning.			
Eventuelle konsekvenser for kommunens politikker og visioner					En rammebesparelse på tværs af organisationen vil i forskelligt omfang få en negativ indvirkning på			

					kommunens politikker og visioner.			
Eventuel indfasningsperiode					Ingen yderligere bemærkninger.			
Note 3	Udvalg: ØK	2026	2027	2028	2029	Bevillingstype	Fagenhed	Budget 2025
Fælles Ejendomsdrift		0	-1.000	-2.000	-2.000	Drift	Staben for Økonomi, IT, Ejendomme og Borgerservice	100.000
Beskrivelse af forslaget					Se bilag 1 for uddybende analyse.			
Konsekvenser for bruger/borger/andre afdelinger					Se bilag 1 for uddybende analyse.			
Betydning for personale					Se bilag 1 for uddybende analyse.			
Eventuelle konsekvenser for kommunens politikker og visioner					Se bilag 1 for uddybende analyse.			
Eventuel indfasningsperiode					Se bilag 1 for uddybende analyse.			

4.2 Udvalget for Børn og Familie

Udvalget for Børn og Familie							
Note	Overskrift	Budget 2025	2026	2027	2028	2029	Bevillings- type
	Omprioriteringer						
1	Budgetanalyse af modtagestrukturen på skoleområdet	3.569	-313	-750	-750	-750	Drift
2	Budgetanalyse – befordring – Dagtilbud og Skole	20.205	-1.082	-1.352	-1.352	-1.352	Drift
	Sum Omprioriteringer		-1.395	-2.102	-2.102	-2.102	
	Driftsudvidelser						
	Sum Driftsudvidelser		0	0	0	0	

(minus = besparelse)

Note 1	Udvalg: UBF	2026	2027	2028	2029	Bevillingstype	Fagenhed	Budget 2025
Budgetanalyse af modtagestrukturen på skoleområdet		-313	-750	-750	-750	Drift	Skole	3.569
Beskrivelse af forslaget					Se bilag 2 for uddybende analyse.			
Konsekvenser for bruger/borger/andre afdelinger					Se bilag 2 for uddybende analyse.			
Betydning for personale					Se bilag 2 for uddybende analyse.			
Eventuelle konsekvenser for kommunens politikker og visioner					Se bilag 2 for uddybende analyse.			
Eventuel indfasningsperiode					Se bilag 2 for uddybende analyse.			
Note 2	Udvalg: UBF	2026	2027	2028	2029	Bevillingstype	Fagenhed	Budget 2025
Budgetanalyse – befordring - Dagtilbud og Skole		-1.082	-1.352	-1.352	-1.352	Drift	Skole	20.205
Beskrivelse af forslaget					Se bilag 4 for uddybende analyse.			
Konsekvenser for bruger/borger/andre afdelinger					Se bilag 4 for uddybende analyse.			

Betydning for personale	Se bilag 4 for uddybende analyse.
Eventuelle konsekvenser for kommunens politikker og visioner	Se bilag 4 for uddybende analyse.
Eventuel indfasningsperiode	Se bilag 4 for uddybende analyse.

4.3 Udvalget for Sundhed og Omsorg

Udvalget for Sundhed og Omsorg							
Note	Overskrift	Budget 2025	2026	2027	2028	2029	Bevillings- type
	Omprioriteringer						
1	Budgetanalyse socialområdet	326.140	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000	
	Sum Omprioriteringer		-3.000	-3.000	-3.000	-3.000	
	Driftsudvidelser						
	Sum Driftsudvidelser		0	0	0	0	

(minus = besparelse)

Note 1	Udvalg: USO	2026	2027	2028	2029	Bevillingstype	Fagenhed	Budget 2025
	Budgetanalyse på socialområdet	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000	Drift	Social, Sundhed og Omsorg	326.140
Beskrivelse af forslaget					Se bilag 3 for uddybende analyse.			
Konsekvenser for bruger/borger/andre afdelinger					Se bilag 3 for uddybende analyse.			
Betydning for personale					Se bilag 3 for uddybende analyse.			
Eventuelle konsekvenser for kommunens politikker og visioner					Se bilag 3 for uddybende analyse.			
Eventuel indfasningsperiode					Se bilag 3 for uddybende analyse.			

4.4 Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse

Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse						
Note	Overskrift	2026	2027	2028	2029	Bevillings-type
	Omprioriteringer					
1	Budgetanalyse - Investering i flere i beskæftigelse	0	0	0	0	
	Sum Omprioriteringer	0	0	0	0	
	Driftsudvidelser					
	Sum Driftsudvidelser	0	0	0	0	

Note 1	Udvalg: UAU	2026	2027	2028	2029	Bevillingstype	Fagenhed	Budget 2025
	Budgetanalyse - Investering i flere i beskæftigelse	0	0	0	0	Drift	Familie, Arbejdsmarked og Uddannelse	107.769
Beskrivelse af forslaget					Se bilag 5 for uddybende analyse.			
Konsekvenser for bruger/borger/andre afdelinger					Se bilag 5 for uddybende analyse.			
Betydning for personale					Se bilag 5 for uddybende analyse.			
Eventuelle konsekvenser for kommunens politikker og visioner					Se bilag 5 for uddybende analyse.			
Eventuel indfasningsperiode					Se bilag 5 for uddybende analyse.			

4.5 Udvalget for Kultur og Fritid

Ingen ændringer

4.6 Udvalget for Teknik og Miljø

Ingen ændringer

4.7 Udvalget for Klima og Landdistrikter

Ingen ændringer.

5. Anlægsbudget

I det følgende fremgår forslag til investeringsoversigt (anlægsoversigt) for Budget 2026-29 for alle områder. Der er i de følgende oversigter markeret med rødt, hvor der er sket ændringer, omprioriteringer eller tilføjelser i forhold til det oprindeligt vedtagne.

Regnskabsår	2026		2027		2028		2029	
(1.000 kr.)	Oprindeligt budget	Nyt forslag	Oprindeligt budget	Nyt forslag	Oprindeligt budget	Nyt forslag	Oprindeligt budget	Nyt forslag
Anlæg i alt	74.907	75.907	88.357	84.357	79.957	85.957	52.357	66.357
Økonomiudvalget	28.982	19.982	48.982	44.982	40.982	46.982	15.982	26.982
IT - KL's vision m.v.	1.400	1.400	1.400	1.400	1.400	1.400	1.400	1.400
Campus Hobro			25.000	10.000				
Investeringer i strukturelle tilpasninger	10.000			10.000	10.000	10.000		10.000
Brolandingen i Hadsund	3.000	3.000	1.000	1.000				
Arden Bytorv			7.000	7.000				
Infrastruktur - Campus					15.000	20.000		
Vedligeholdelse af kommunens rådhus	500	500	500	500	500	500	500	500
Energiinvesteringer	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
Vedligeholdelse af kommunale bygninger	10.082	10.082	10.082	10.082	10.082	10.082	10.082	10.082
Håndtering af Asbest		1.000		1.000		1.000		1.000
Udvalget for Børn og Familie	3.300	3.300	750	750	750	750	750	750
Ventilationsanlæg skoler og dagtilbud	1.500	1.500	750	750	750	750	750	750
IT-investering / udskiftning af IT	1.800	1.800						
Udvalget for Sundhed og Omsorg	2.400	2.400	3.300	3.300	2.900	2.900	3.300	3.300
It-udstyr til handicapområdet	400	400			400	400		
It-udstyr til plejepersonale			800	800			800	800
Plejecentre - modernisering	2.000	2.000	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
Udvalget for Kultur og Fritid	2.350	2.350	2.350	2.350	2.350	2.350	2.350	2.350
Haller m.m.	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200
Jernbaneskiner, Veteranjernbanen	250	250	250	250	250	250	250	250
Kulturinstitutioner	700	700	700	700	700	700	700	700
Separatkloakering klubhuse, haller m.v.	200	200	200	200	200	200	200	200
Udvalget for Teknik og Miljø	34.075	44.075	29.175	29.175	29.175	29.175	26.175	29.175

Asfalt By - rammeaftale	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
Asfalt Landet - rammeaftale	7.450	7.450	7.450	7.450	7.450	7.450	7.450	7.450
Bro Viborg Landevej, Sdr. Onsild st.			2.400			2.400		
Byinventar	200		200	200	200	200	200	200
Cykelsti nord for Øster Hurup	800	800						
Cykelsti til Klejtrup	1.100	1.100						
Cykelstier (Trafikplan)	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Diverse mindre anlægsprojekter	300	300	1.100		500	400	500	900
Drift og vedligehold af underføringer	750	750	750	750	750	750	750	750
Fjordstrategi	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	500	1.000	500
Gadelys (udskiftning/kabellægning)	200	200	200	200	200	200	200	200
Gadelyskontrakt	500	500	500	500	500	500	500	500
Havnerenoveringer, løbende	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200
Landsbypuljer / Byfornyelse - Nedriv.	125	125	125	125	125	125	125	125
Modulvogntog	100	100	100	100	100	100	100	100
Omlægning af fortove	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500
Parkeringshandleplan	500	500	500	500	500	300	500	500
Pulje: Tilgængelighed ved Fjord og kyst	250	250	250	250	250	250	250	250
Rabatudvidelse	500		500		500		500	500
Realisering af helhedsplan Arden bymidte	3.000	3.000						
Rekreative stier i landdistrikterne	200	200	200	200	200	200	200	200
Renov. fra Søndervang til Mariagervej					3.000			3.000
Renovering af Brogade incl. krydsombygni	1.700			1.700				
Renovering af legepladser	200	200	200	200	200		200	200
Renovering af offentlige toiletter	200	200	200	200	200	200	200	200
Signalanlæg Randersvej/Mariagervej	1.500			1.500				
Tilgængelighedsprojekter	200		200	200	200	200	200	200
Tiltag forbedringer på Hærvejen	300	300	300	300	300	300	300	300
Trafikplan - projekter	800	800	800	800	800	800	800	800
Trafiksikkerhed - planlægning	500	500	500	500	500	500	500	500
Udskiftning/renovering af mindre broer	1.600	1.600	1.600	1.600	1.600	1.600	1.600	1.600

Vejanlæg - vejudskillelse	200	200	200	200	200	200	200	200
Vildthejn Lille Vildmose fredningen	200	200	200	200	200	200	200	
Signalanlæg - renovering		800		800		800		300
Nyt toilet på Sildehagen		300						
Hobro Havn - uddybning		600						
Hadsund Havn - renov. hammer		2.400						
Fortov Havndalvej til Sødisebakke, Mariager						1.500		
Renovering Hobro Havn, nordre kaj		10.000						
Udvalget for Klima og Landdistrikter	3.800	3.800	3.800	3.800	3.800	3.800	3.800	3.800
Anlægsopsp. Klimasikringsformål	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Pulje - Landdistriktsudviklingsplaner	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500
Udvikling af landsbyerne	300	300	300	300	300	300	300	300

5.1 Beskrivelser af anlægsændringer

I det nedenstående fremgår en beskrivelse af de ændringer, som er markeret med rødt i ovenstående anlægsoversigt. Beskrivelserne kan opdeles og anskues i to dele. Note 1-5 er ændringer i anlægsoversigten, som påvirker den oprindeligt vedtagne anlægsramme i de enkelte budgetår. Note 6-10 er alene ændringer 'inden for rammen' på Udvalget for Teknik og Miljø. Noterne 6-10 beskriver de nye tiltag, som prioriteres inden for rammen. De finansieres således af projekter, som udskydes eller nedjusteres.

Note 1	Udvalg: ØK	2026	2027	2028	2029	Bevillingstype	Fagenhed	Budget 2025
Campus Hobro		0	-15.000	0	0	Anlæg	Staben for Byråd, Personale og Strategi	0
Beskrivelse af forslaget					Byrådet afsatte i budgetprocessen for 2025-28 anlægskroner til Campus Hobro med 25 mio. kr. i 2027. Midlerne blev afsat til finansiering af kommunens udgifter i forbindelse med etablering 10. klassecenteret og ungecenteret som en del af Campus. I mellemtiden har regeringen indgået en politisk aftale om nedlæggelse af det kommunale 10. klassetilbud. Anlægsbevillingen til kommunens andel i forbindelse med opførelse af 10. klassecenteret reduceres derfor med 15 mio. kr. Det skal understreges, at der fortsat arbejdes videre med opførelsen af Campus og det estimerede restbudget vil være afhængig af en række uafklarede faktorer, såsom den samlede Campusøkonomi, bevillinger fra Fonde samt den fremtidige			

					organisering af beskæftigelsesområdet.			
Konsekvenser for bruger/borger/andre afdelinger					Ingen yderligere bemærkninger.			
Betydning for personale					Ingen yderligere bemærkninger.			
Eventuelle konsekvenser for kommunens politikker og visioner					Ingen yderligere bemærkninger.			
Eventuel indfasningsperiode					Ingen yderligere bemærkninger.			
Note 2	Udvalg: ØK	2026	2027	2028	2029	Bevillingstype	Fagenhed	Budget 2025
Investering i strukturelle tilpasninger		-10.000	10.000	0	10.000	Drift	Staben for Byråd, Personale og Strategi	10.000
Beskrivelse af forslaget					I forbindelse med budget 2025-28 afsatte Byrådet i alt 30 mio. kr. til investering i strukturelle tilpasninger. Beløbene er placeret med 10 mio. kr. i henholdsvis budget 2025, 2026 og 2028. Af sidste års budgetaftale fremgår det at midlerne i første omgang skal målrettes dagtilbudsområdet, hvor der i Mariager er kapacitetsudfordringer, samt investering i kommunens klinikstruktur. Dernæst er det forventningen, at midlerne målrettes investering af de fysiske rammer på ældreområdet.			
					Status i 2025 er, at Byrådet har godkendt at afsatte 7,4 mio. kr. til udvidelse af kapaciteten i Mariager på børneområdet. Den forventede restsum forventes overført til 2026.			
					Direktionen anbefaler, at puljen i 2026 skubbes til 2027. Det er fortsat anbefalingen, at midlerne målrettes investering på ældreområdet, som kan optimere driften.			
					For at prioritere behovet for investeringer i strukturelle tilpasninger anbefaler direktionen ligeledes, at der i 2029 afsættes yderligere 10 mio. kr.			
					Endvidere er det besluttet, at afvente de igangsatte analyser på sundheds- og ældreområdet, inden der tages stilling til yderligere udmøntning. Analyserne skal afdække investeringsbehovet for modernisering af kommunens plejecentre samt en undersøgelse af perspektiverne for et nyt sundhedshus i tilknytning til Hobro Sygehus.			
Konsekvenser for bruger/borger/andre afdelinger					Ingen yderligere bemærkninger.			
Betydning for personale					Ingen yderligere bemærkninger.			
Eventuelle konsekvenser for kommunens politikker og visioner					Ingen yderligere bemærkninger.			
Eventuel indfasningsperiode					Ingen yderligere bemærkninger.			

Note 3	Udvalg: ØK	2026	2027	2028	2029	Bevillingstype	Fagenhed	Budget 2025
	Infrastruktur Campus	0	0	5.000	0	Anlæg	Staben for Byråd, Personale og Strategi	0
Beskrivelse af forslaget					Byrådet afsatte i forbindelse med budget 2025-28 midler til infrastruktur i forbindelse med Campus Hobro. Hvis projektet realiseres, er det direktionens vurdering, at de afsatte 15 mio. kr. til infrastrukturen, ikke er tilstrækkeligt. Derfor tillægges der 5 mio. kr., så budgettet udgør 20 mio. kr. i 2028.			
Konsekvenser for bruger/borger/andre afdelinger					Ingen yderligere bemærkninger.			
Betydning for personale					Ingen yderligere bemærkninger.			
Eventuelle konsekvenser for kommunens politikker og visioner					Ingen yderligere bemærkninger.			
Eventuel indfasningsperiode					Ingen yderligere bemærkninger.			
Note 4	Udvalg: TM	2026	2027	2028	2029	Bevillingstype	Fagenhed	Budget 2025
	Asbestudfordringer	1.000	1.000	1.000	1.000	Anlæg	Økonomi	0
Beskrivelse af forslaget					Der er kommet ny lovgivning på asbestområdet, hvor grænseværdierne er sænket væsentligt. Det betyder, at tagrum i bygninger med asbesttag eller med tidligere asbesttag, hvor tagrummet ikke er saneret for gammelt isolering mv., skal kategoriseres som i risiko for, at der er asbeststøv. Det gælder også for eksempel i rum med tekniske installationer, hvor der er asbestholdig isolering omkring. De nye grænseværdier vil få stor betydning for udgifterne til de tagudskiftninger, som Ejendomme udfører løbende som en del af vedligeholdelsesopgaven. Der vil skulle anvendes flere midler til dette samt til saneringer af tagrum, hvor der tidligere har været asbesttag og øvrige rum med asbestforurening. I budgettet for vedligeholdelse af kommunale bygninger er der ikke taget højde for den øgede udgift til asbestsanering af loftsrum og øvrige rum med asbestforurening. Beløbet på 1 mio. kr. er estimeret dels ud fra en forudsætning om, at der årligt udskiftes et tag og/eller udføres én asbestsanering af tagrum, hvor der tidligere har været asbesttag, samt eventuelle øvrige rum med			

						asbestforurening. Dels ud fra de estimerede merudgifter for sanering i igangværende projekt vedrørende K-klasser i Arden, hvor der er tale om et forholdsvis lille tagrum, samt planlagt sanering af tage på Mariager Skole, hvor der er tale om et forholdsvis stort tag- og loftsrumareal.		
Konsekvenser for bruger/borger/andre afdelinger						Ingen yderligere bemærkninger.		
Betydning for personale						Ingen yderligere bemærkninger.		
Eventuelle konsekvenser for kommunens politikker og visioner						Ingen yderligere bemærkninger.		
Eventuel indfasningsperiode						Ingen yderligere bemærkninger.		
Note 5	Udvalg: UTM	2026	2027	2028	2029	Bevillingstype	Fagenhed	Budget 2025
Renovering af Hobro Havn – Nordre Kaj		10.000	0	0	0	Anlæg	Teknik og Miljø	0
Beskrivelse af forslaget					Havnemolen på nordsiden er i meget dårlig stand, og nu delvist afspærret. Der er behov for hurtig renovering af kaj og spuns.			
Konsekvenser for bruger/borger/andre afdelinger					Den nuværende erhvervsmæssige benyttelse af havnen er forstyrret af de nød-foranstaltninger, som har måttet iværksættes. Projektet kan lånefinansieres fuldt ud. Der er i direktionens budgetoplæg derfor også indregnet et yderligere låneoptag på 10 mio. kr. i 2026.			
Betydning for personale					Ingen yderligere bemærkninger.			
Eventuelle konsekvenser for kommunens politikker og visioner					Ingen yderligere bemærkninger.			
Eventuel indfasningsperiode					Ingen yderligere bemærkninger.			

De følgende noter 6-10 er nye projekter, som er prioriteret inden for Teknik og Miljø's samlede anlægsramme. Der er ikke udarbejdet konsekvensbeskrivelser for de projekter, som er nedskaleret eller udskudt for at skabe plads i rammen.

Note 6	Udvalg: TM	2026	2027	2028	2029	Bevillingstype	Fagenhed	Budget 2025
Signalanlæg – renovering (finansieret inden for rammen)		800	800	800	300	Drift	Teknik og Miljø	0
Beskrivelse af forslaget					Der blev i 2021 foretaget en analyse af drifts- og vedligeholdelses efterslæb på signal anlæg. En analyse som belyste udskiftning- og opdateringsbehov af styringsenheder, samt forbedringsforslag som kan forbedre koordineringen mellem trafiksignalerne og dermed optimere trafikafviklingen i Hobro.			

					Analysen har ikke været prioriteret i budgetforhandlingerne og vi står nu over for udfordringer med fejl i styringsenheder som ikke længere vil kunne opdateres da de er utidssvarende. Der er for nuværende afsat budget 255.000 kr. til strøm, reparationer ved trafikskader, udskiftning af pærer og glas i forbindelse med 9 signalanlæg og 12 fodgængerfelter.			
Konsekvenser for bruger/borger/andre afdelinger					Drifts- og vedligeholdelsesefterslæb vil betyde, at vi i højere grad vil opleve signalanlæg som vil være ude af drift og at der opstår manglende koordinering af signalanlæg specielt ved svingbaner.			
Betydning for personale					Ingen yderligere bemærkninger.			
Eventuelle konsekvenser for kommunens politikker og visioner					Der vil ikke være væsentlige konsekvenser for kommunens politikker og visioner, men der må forventes negativ opmærksomhed på den manglende koordinering og ude af drift tilstand på signal anlæg.			
Eventuel indfasningsperiode					Ingen yderligere bemærkninger.			
Note 7	Udvalg: UTM	2026	2027	2028	2029	Bevillingstype	Fagenhed	Budget 2025
Nyt toilet på Sildehagen		300	0	0	0	Anlæg	Teknik og Miljø	0
Beskrivelse af forslaget					Fjordlaug Hobro er i gang med projektet Panoramaporten, som vil blive placeret ved indgangen til Sildehagen. Projektet omfatter etablering af sauna og omklædningsfaciliteter samt et nyt offentlig toilet. Udvalget for Teknik og Miljø har på møde den 6.juni 2023 besluttet, at der gives en kommunal medfinansiering til det offentlige toilet på op til 300.000 kr.			
Konsekvenser for bruger/borger/andre afdelinger					Driftsafdelingen skal inddrages i indretningen, da det fremadrettet skal driftes og vedligeholdes kommunalt. Der vil ikke være driftsforøgelse, da eksisterende toilet på Sildehagen fjernes.			
Betydning for personale					Ingen yderligere bemærkninger.			
Eventuelle konsekvenser for kommunens politikker og visioner					Ingen yderligere bemærkninger.			
Eventuel indfasningsperiode					Ingen yderligere bemærkninger.			
Note 8	Udvalg: UTM	2026	2027	2028	2029	Bevillingstype	Fagenhed	Budget 2025
Hobro Havn - Uddybning		600	0	0	0	Anlæg	Teknik og Miljø	0
Beskrivelse af forslaget					Der er behov for en uddybning af havnen, hvis havnens nuværende behov skal opfyldes. Udvalget for Teknik og Miljø har på møde i april besluttet at der skal arbejdes på at få			

					gennemført uddybning inden klapningstilladelse udløber i juni 2026.			
Konsekvenser for bruger/borger/andre afdelinger					Søndre kaj vil fremover ikke kunne besejles af større fartøjer hvis oprensning ikke foretages. Vanddybde vil skulle indrapporteres som mindre.			
Betydning for personale					Ingen yderligere bemærkninger.			
Eventuelle konsekvenser for kommunens politikker og visioner					Ingen yderligere bemærkninger.			
Eventuel indfasningsperiode					Ingen yderligere bemærkninger.			
Note 9	Udvalg: UTM	2026	2027	2028	2029	Bevillingstype	Fagenhed	Budget 2025
Hadsund Havn – renovering af hammer		2.400	0	0	0	Anlæg	Teknik og Miljø	0
Beskrivelse af forslaget					Havnemolens hammer er i dårlig stand, og der er behov for en renovering			
Konsekvenser for bruger/borger/andre afdelinger					Ingen yderligere bemærkninger.			
Betydning for personale					Ingen yderligere bemærkninger.			
Eventuelle konsekvenser for kommunens politikker og visioner					Ingen yderligere bemærkninger.			
Eventuel indfasningsperiode					Ingen yderligere bemærkninger.			
Note 10	Udvalg: UTM	2026	2027	2028	2029	Bevillingstype	Fagenhed	Budget 2025
Fortov: Havndalvej til Sødisebakke, Mariager		0	0	1.500	0	Anlæg	Teknik og Miljø	0
Beskrivelse af forslaget					Grundet trafiksikkerhedsmæssige forhold, øget parkeringsaktivitet og trafik er fortov på strækningen på Havndalvej fra Fællesvej til Sødisebakke vurderet vigtig at genprioritere. Et lignende projekt, men dog for en længere strækning (Fra fælledvej til Hohøj), blev i forbindelse med genprioritering af anlægsprojekter droppet.			
Konsekvenser for bruger/borger/andre afdelinger					Ingen yderligere bemærkninger.			
Betydning for personale					Ingen yderligere bemærkninger.			
Eventuelle konsekvenser for kommunens politikker og visioner					Ingen yderligere bemærkninger.			
Eventuel indfasningsperiode					Ingen yderligere bemærkninger.			

Bilag 1 - Budgetanalyse 'Fælles Ejendomsdrift'

1. Indledning og baggrund

Nærværende oplæg har til formål at belyse de potentialer, der ligger i at samle kompetencen for de kommunale ejendomme samt tilhørende udenoms arealer.

Anbefalingerne i nærværende oplæg skal ses i sammenhæng med det visionsoplæg for 'Fælles Ejendomsdrift', som Økonomiudvalget i februar har godkendt, og som har dannet rammen om drøftelserne undervejs i tilblivelsen af oplægget. Idealet er at skabe en Fælles Ejendomsdrift, der forener den strategiske porteføljestyring med den operationelle opgave. Ambitionen er at etablere et attraktivt arbejdsområde, sikre den grønne omstilling samt drive vores bygningsmasse mest muligt effektivt.

Mariagerfjord Kommune administrerer over 228.000 m² bygningsmasse, med dertil tilstødende udearealer, på godt 150 ejendomme. På tværs af kommunen er ansat ca. 74 medarbejdere i tekniske servicestillinger, som dagligt varetager drift og vedligehold af bygningsmassen og understøtter kommunens medarbejdere i at udføre kerneopgaven. Dertil er der ansat ca. 79 medarbejdere i rengøringsenheden samt ca. 10 personer i den centrale ejendomsenhed. Kommunens bygningsrelaterede udgifter er i 2024 på ca. 103 mio. kr.¹ Hertil kommer konkrete anlægsprojekter, som også tæller centrale vedligeholdelsespuljer mm.

Direktionens oplæg er tilvejebragt med anbefalinger fra en styregruppe med repræsentanter fra Dagtilbudsområdet- og Skoleområdet, Ældreområdet, Kultur-Fritid samt Ejendomme. Derudover har der været nedsat en referencegruppe med blandt andet fem teknisk servicemedarbejdere, som har drøftet forskellige temaer i relation til oplægget og har kvalificeret styregruppens drøftelser.

2. Opsummering på konklusioner og anbefalinger

Det anbefales at samle hele ejendomsdriften af kommunens bygninger og institutioner, hvor ansvaret placeres i en ny samlet enhed 'Fælles Ejendomsdrift'. En samling af bygningsdriften indebærer omorganisering af teknisk servicepersonalet i kommunen og driftsbudgetter til de udgifter, der relaterer sig til ejendomsdriften. Med Fælles Ejendomsdrift tages der endnu et skridt i retning af at samle fagligheder og synergier på ejendomsområdet.

Anbefalingen sker ud fra en samlet faglig og økonomisk betragtning, hvor direktionen særligt ser potentiale inden for klimadagsordenen, den attraktive arbejdsplads samt økonomiske effektiviseringer. Et bredt og strategisk fokus på ejendomsdriften i kommunen vil gøre det muligt at effektivisere på de udgifter, der er drivende for området og samtidig foretage tværgående investeringer, som også i forbindelse med budgetprocessen kan få et større fokus. I tillæg til et økonomisk effektiviseringspotentiale sker anbefalingen samtidig ud fra en vurdering af, at en samling af ejendomsdriften vil kunne øge kvaliteten og udviklingen af kerneopgaverne i kommunen. Dette blandt andet ved at frigøre institutionernes ressourceforbrug på vedligehold og drift af bygninger og samtidig tilbyde teknisk service til de institutioner, som i dag ikke har dette.

¹ 65 mio. kr. på grunde og bygninger, 25 mio. kr. i lønudgift til Teknisk servicepersonale (overenskomst på teknisk service) samt 23 mio. kr. i udgifter til rengøringsenheden i 2024

Direktionen anbefaler, at der, såfremt der træffes politisk beslutning om at samle ejendomsområdet i en ny fælles enhed, iværksættes en grundig og inddragende proces i første halvår 2026, når en leder for området er ansat. En proces, der skal tilrettelægge den nye organisering og skabe de bedste betingelser for, at ambitionerne indfries. En ny organisering forventes at træde i kraft pr. 01.08.2026, som ligeledes vil blive skæringsdatoen for overdragelse af personale, opgaver og økonomi.

Ud fra en totaløkonomisk betragtning vurderes forslaget at kunne give et økonomisk råderum på 2 mio. kr. årligt med en indfasningsperiode. Således indebærer forslaget ingen reduktion i 2026, 1 mio. kr. i 2027 og 2 mio. kr. fra 2028 og frem. Der er i de første år taget højde for, at der forventeligt vil blive behov for investering i ledelse, uddannelse og evt. til opgradering af bilflåden på området.

Direktionen gør opmærksom på, at der på nuværende tidspunkt ikke er truffet beslutning om den endelige organisatoriske forankring af 'Fælles Ejendomsdrift'. Dette vil blive afklaret efter det kommende kommunalvalg.

3. Afgrænsning

Som beskrevet nedenfor indebærer anbefalingerne en samlet ny organisering i Fælles Ejendomsdrift, hvor rengøringsenheden og den centrale ejendomsfunktion også vil blive en del af. Rengøringsenheden dækker i dag hele kommunens ejendomme på nær ældreområdet. Det havde derfor været naturligt også at inddrage ældreområdet i analysearbejdet for at vurdere, om det giver mening at flytte denne del til Fælles Ejendomsdrift. Direktionen anbefaler, at det afventer en særskilt proces, hvorfor der ikke ændres i rengøringsenhedens arbejde og områder med denne analyse.

Der er i nærværende oplæg ikke taget særskilt stilling til placering af kantinedriften på rådhusene. I dag er kantinedriften en del af 'Intern service', som foruden kantinedriften også tæller teknisk servicepersonalet på rådhusene. Den fremadrettet organisatoriske forankring af kantinedriften på rådhusene vil blive klarlagt, når det samlede organisationsstruktur er fastlagt.

4. Beskrivelse af forslaget

4.1 Ejendomsområdet i dag – fordeling af budget og kompetence

Mariagerfjord Kommune ejer i alt ca. 150 ejendomme, hvor kommunen er bruger på størstedelen af ejendommene, mens enkelte udlejes. Dertil lejer kommunen også en række bygninger lige fra offentlige toiletter, lokaler til botilbud og børnehave/vuggestue faciliteter. Den daglige drift og vedligehold af bygningerne varetages dels af Ejendomme og i de enkelte fagområder. Ud over de ejendomme, som varetages fuldt ud af Ejendomme, som f.eks. kommunens rådhus, har Ejendomme også ansvaret for dele af vedligeholdelsesforpligtigheden på de resterende ejendomme i kommunen. I det nedenstående er fordelingen af opgaver relateret til ejendomsdrift mellem Ejendomme og de decentrale institutioner/fagområder skitseret.

Ejendomme:

- Drift og vedligehold af klimaskærm (udvendig bygningsvedligehold)

- Vedligeholdelse af Tekniske installationer, inkl. ventilationsanlæg – herunder rådgivning og serviceaftaler
- Bygherrerådgivning og byggeledelse – Nybyg, renovering, ombygning og tilbyg
- Energirådgivning, herunder energistyring via keepfocus (strategisk energiledelse)
- Nedtagning af ejendomme
- Bygningsinformatik/Facility management baseret på digitalisering af bygningsmassen – herunder registrering af bygningsdata (inkl. lejemål).

Decentrale institutioner/fagområder:

- Grundlæggende dispositionsret over ejendomme
- Håndtering af de enkelte ejendommers strategi, ressourcer, indsatser, behov, optimering af m2, omflytninger, optimeringer, indvendigt vedligehold mm.
- Teknisk service – løbende drift og vedligehold af bygningerne samt varetagelse af serviceopgaver, der understøtter andre medarbejdere i at udføre deres kerneopgave.
- Drift af tekniske installationer.
- Energistyring via keep focus (daglig drift).
- Planlægning og pasning af udearealer.
- Forbrugsafregning el, vand, varme, alarmer, forsikringer og renovation.
- Ind- og fraflytningssyn, samt istandsættelse af almene boliger
- Administrationsopgaver relateret til ejendomsdriften. Tilbudsmateriale, betaling af regninger, budgetopfølgning mm.

4.2 Forslag til ny organisering

Direktionens overordnede anbefaling er, at alt bygningsdrift, sammen med rengøringsenheden og den centrale funktion Ejendomme, samles i én fælles enhed – 'Fælles Ejendomsdrift'.

En sådan enhed vil have samarbejdsflader med andre processer i organisationen f.eks. understøttende stabsfunktioner eller vedligeholdelse af grønne områder. Fremlæggelse af modeller for den organisatoriske tilknytning afventer den eventuelle politiske beslutning om samling af ejendomsdriften.

Direktionen vil frem mod sommeren gennemføre en involverings- og afklaringsproces, der belyser mulighederne. Såfremt Byrådet beslutter en sammenlægning af området, fremlægges der i slutningen af efteråret et beslutningsgrundlag for ejendomsrådets organisatoriske ophæng i den politiske og administrative organisering.

Den organisatoriske forankring af den samlede ledelsesopgave af henholdsvis den samlede ejendomsopgave samt rengøringsområdet kan ske enten på niveau 3 eller niveau 4. Modeller for dette afdækkes i den kommende tid.

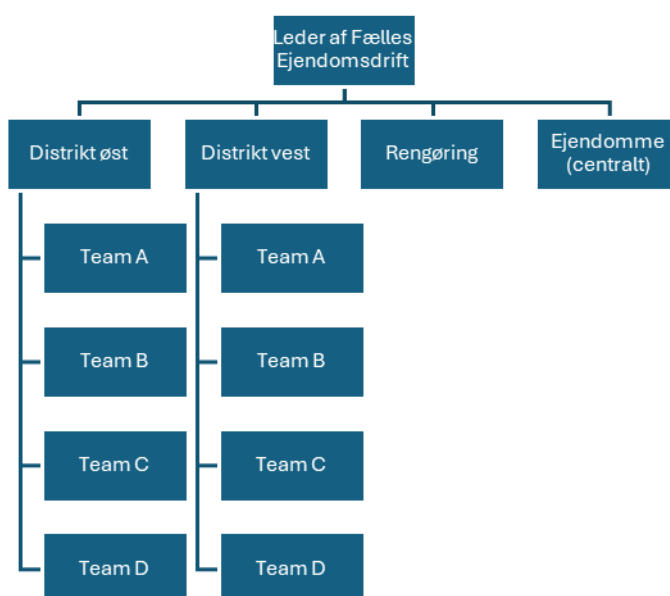
Uanset valg af model får det ingen praktisk betydning for rengøringsenheden, som fortsætter arbejdet, som det er tilrettelagt i dag. Her arbejder rengøringsenheden i distrikter, hvor medarbejderne langt overvejende møder ind på en fast lokation hver dag. Der dækkes ind på tværs af distrikter ved ferie, sygdom, spidsbelastninger mv. ligesom der er en lille gruppe medarbejdere, som ikke har fast arbejdssted, men dækker ind på tværs af kommunen.

Ejendomsservice - to distrikter

Det foreslås at etablere to nye distrikter, der skal dække ejendomsdriften af alle kommunens ejendomme.

De overordnede strategiske bevæggrunde bag nedenstående organisering er, at alle opgaver relateret til kommunens bygningsdrift samles under samme leder. På den måde udnyttes synergieffekter mellem ejendomsdriften på kommunens matrikler, rengøringsenheden samt den centrale ejendomsfunktion, mest muligt.

Hver af de fire afdelinger ledes af en teamleder. Organiseringen kan grafisk illustreres som følger:

Udgangspunktet for organiseringen er, at det tekniske servicepersonale skal være centralt ansat, men arbejde decentralt. Medarbejderne vil derfor fortsat i høj grad have deres daglige gang på de institutioner, som de i dag også er tilknyttet samtidigt med at man udvider ansvaret til også at omfatte bygninger, som i dag ikke har fast tilknyttet teknisk servicepersonale. Når overblikket over kompetencer og opgaver er skabt, vil det tværgående samarbejde blive gradvist udrullet og det forventes, at alle medarbejdere vil kunne bidrage på tværs af team og distrikter ved behov.

Medarbejderne og kommunens ejendomme inddeles i to overordnede distrikter med en række teams herunder. Ved at oprette to distrikter er det vurderingen, at der kan skabes to lige store distrikter med en tilpas ledelsesmæssig tyngde samt et passende antal medarbejdere i reference. Direktionen anbefaler, at de to distrikter oprettes på baggrund af geografi, hvor der konkret oprettes et distrikt vest (Hobro og Arden) og et distrikt øst (Hadsund, Mariager) og Østkysten. Under hvert distrikt anbefales det at oprette en række teams, hvor en gruppe servicemedarbejdere får ansvaret for den daglige drift og indvendig vedligehold af bygningerne, som indgår i teamet. De forskellige teams fastsættes ud fra følgende principper:

- Geografi, så de løbende opgaver håndteres i et geografisk afgrænset område

- En fornuftig størrelse på teamsene, så medarbejderen reelt oplever et kollegialt fællesskab og en vis tyngde i ressourcer og kompetencer. I praksis vil medarbejderne naturligt løfte så mange opgaver, så tæt på den daglige base som muligt.
- Medarbejdernes kompetencer og kendskab til institutioner og ejendomme.
- Med forbehold for, at der på særligt de store velfærdsinstitutioner er behov for fast og kendt personale, som kender bygningerne, borgergruppen m.fl. Dette eksempelvis skoler og plejecentre.

Grundtanken bag oprettelse af en række teams under hvert distrikt er, at de i vid udstrækning skal operere som 'selvstyrende teams', hvor de daglige planlagte driftsopgaver og akut-opgaver løses. Endvidere føres tilsyn med alle kommunale ejendomme i distriktet. Hver ejendom skal ligeledes tilknyttes en servicemedarbejder i forhold til forbrugsovervågning. I de forskellige teams er der også en vidensdeling i forhold til årets planlagte vedligeholdelsesopgaver i forhold til indvendig vedligehold, så disse kan koordineres og eventuelt udbydes i større skala, herunder også på tværs af teams og distrikter.

I de forskellige teams vil der være en række såkaldte 'baser'. En base er for eksempel en skole, et botilbud eller et plejecenter eller en anden funktion. Hermed sikres, at der fortsat er mulighed for en tæt lokalbaseret dialog omkring opgaverne mellem institutionen i et område, og de teknisk servicemedarbejdere, der er tilknyttet teamet.

Direktionen anbefaler, at den konkrete inddeling af medarbejdere og ejendomme i distrikter og teams afventer en egentlig implementeringsfase efter politisk beslutning. Dette skal ske under hensyntagen til de førnævnte principper.

Hvordan skal ejendomsservice udføres og tilrettelægges i dagligdagen?

Grundidealerne bag den nye organisering er samarbejde, tillid og øget værdiskabelse. Som nævnt tidligere er udgangspunktet, at de teknisk servicemedarbejdere i en ny organisering møder ind i det lokalområde, hvor de plejer – hvor ejerskab og kendskabet til bygningerne er størst. Intentionen med en ny organisering er, at fastholde det lokale kendskab og den lokale fleksibilitet. På den måde sikres det, at opgaver der plejer at blive løst, ikke falder ned mellem to stole. Det tilsigtes hermed, at den daglige driftsopgave fortsat løses i et samarbejde mellem medarbejderne og institutionerne.

Fremadrettet vil det være i forbindelse med større indvendige vedligeholdelsesopgaver og opgaver på udearealer, ønsker til fornyelser/forbedringer, at distriktsledelsen skal involveres. Ejendomme vil med hjælp af Institutions- og distriktslederen udarbejde vedligeholdelsesplaner for det udvendige og indvendige vedligeholdelsesarbejde. Dette vil være opgavestyrer for hovedparten af opgaverne. Fælles ejendomsdrift har her en tværgående prioriteringsopgave mellem kommunens institutioner.

En del af opgaverne er dog også mere pludseligt opståede eller hører under den daglige drift, hvor der med en lokal forankring sikres den bedste dialog mellem institutionen og teknisk servicepersonale.

Direktionen anbefaler, at der i implementeringsfasen udarbejdes opgavebeskrivelser/rammeaftaler, som udarbejdes i tæt dialog mellem brugerne, de

tekniske servicemedarbejdere samt den centrale ejendomsfunktion herunder ledelsen i den nye enhed. Opgavebeskrivelser/rammeaftaler vil blive uarbejdet på fagområdeniveau. Derudover vil der blive udarbejdet indvendige vedligeholdelsesplaner for alle ejendomme, som ligeledes skal bidrage til gennemsigtighed og forudsigelighed.

Ejendomme – central afdeling på Hadsund Rådhus

Den centrale ejendomsfunktion varetager i dag bygherrerollen for kommunen, hvor kommunens anlægsprogram projekteres og understøttes. Ejendomme har også i dag ansvar for vedligeholdelse af klimaskærm og tekniske installationer på kommunens bygninger, mens forbrugsstyring, indvendig vedligehold og vedligehold af udarealer i vid udstrækning er placeret decentralt hos institutionerne. Ejendomme har endvidere ansvar for kommunens digitalisering af bygningsmassen, ligesom Ejendomme spiller en central rolle i arbejdet med at energioptimere kommunens bygninger og dermed nedbringe klimaaftryk og udgifter. Netop den bæredygtige udvikling er en central del af visionen for Fælles Ejendomsdrift og et af de bærende argumenter for samling af alt bygningsdrift. Den centrale Ejendomsfunktion bliver fremadrettet en endnu større katalysator for at sikre fremdrift i den bæredygtige udvikling.

I Ejendomme er der i dag ansat specialister inden for eksempelvis bygherrerollen, energieffektiviseringer og arbejdet med bygningsvedligeholdelse i kommunen. I en fremtidig organisering vil den centrale ejendomsenhed spille en vigtig rolle som samarbejds- og sparringspartner med de øvrige enheder. Det vil således være med udgangspunkt i Ejendomme, at nye udviklingstendenser drives ligesom administration af området, herunder håndtering af regninger, lejekontrakter mm. varetages. Ejendomme vil endvidere få en nøglerolle i udarbejdelse af vedligeholdelsesplaner for både den udvendige- og indvendige vedligeholdelse af kommunens ejendomme, samt gennemførelsen af den udvendige bygningsvedligeholdelse. I opstartsfasen af den nye organisering vil det således blive et fokusområde at få udarbejdet vedligeholdelsesplaner i tæt dialog og samarbejde med brugere/ledere af ejendommene.

4.3 Hvilke opgaver skal følge med ved en omorganisering?

Med forslaget vil alt ansvar og kompetence inden for bygningsdrift overgå til Fælles Ejendomsdrift, således institutioner ikke skal fokusere på bygningsdriften men alene på kerneopgaven. I dag udfører det tekniske servicepersonale en bred vifte af ejendoms-tekniske opgaver, ligesom en stor del af arbejdet består i andre 'servicerelaterede' opgaver. Udgangspunktet er, at de bygnings- og driftsorienterede opgaver, som løses i dag af det tekniske servicepersonale også løses fremadrettet i Fælles Ejendomsdrift. Dog skal der løbende foretages en vurdering af, om nogle opgaver løses mere hensigtsmæssigt på anden vis – særligt de ikke ejendoms-tekniske opgaver. Direktionen anbefaler, at opgavesnittet tilpasses løbende efter en dialog på fagområdeniveau.

I det nedenstående gives eksempler på opgaver, som fremadrettet skal løses i 'Fælles Ejendomsdrift'.

Ejendoms-tekniske:

- Forbrugsstyring
- Daglig drift og opsyn med bygninger
- Akut og planlagt vedligehold

- Pasning af udearealer og vintervedligehold

Andre opgaver:

- Sikring og adgangskontrol – alarmer, brugerstyring (conventus) mm.
- Serviceopgaver relateret til kerneopgaven - opstilling af borde/stole til arrangementer, affaldssortering.
- Vinduespuddning, måtteservice, renholdelse mm.

Det er væsentligt at understrege, der i en ny enhed også skal være plads til de servicerelaterede opgaver, hvor teknisk servicepersonalet i høj grad medvirker til at få hverdagen til at hænge sammen ude på institutionerne. At dette fortsat skal være muligt understreges af, at medarbejderne som udgangspunkt vil have en arbejdsmæssig hverdag omkring de bygninger de kender.

De servicerelaterede opgaver kan f.eks. være opstilling af møbler til forældremøder, transport af tung inventar m.v. Flere af disse opgaver vil med fordel kunne løftes af medarbejdere i fleks- eller småjobs. Med en samling i Fælles Ejendomsdrift vurderes det muligt i distrikter og teams at skabe meningsfulde mindre jobs til kollegaer, der har brug for et særligt hensyn.

Særligt vedr. IT-understøttelse

I varierende omfang agerer teknisk servicepersonalet en form for IT-vejledere eller IT ansvarlige på tværs af kommunen. Det indebærer en bred vifte af IT-relaterede opgaver både hvad angår håndtering af hardware og software. De senere år er opgaverne dog i stigende grad gået fra det tekniske servicepersonale.

Det anbefales, at ansvar, håndtering og understøttelse af IT-området fremadrettet ikke er en del af Fælles Ejendomsdrift og dermed ikke bliver en del af de tekniske servicemedarbejders faste opgaveportefølje. IT-området gennemgår i disse år store forandringer, hvilket kræver særskilte kompetencer og fokusområder, som selvsagt ikke bliver det faglige fokus i Fælles Ejendomsdrift. Dermed ikke sagt, at det tekniske servicepersonale ikke fremadrettet vil være behjælpelige med fysisk opsætning af skærme, whiteboards, printere, klargøring til eksamener mm. Direktionen anbefaler, at der i foråret 2026 nedsættes en arbejdsgruppe bestående af repræsentanter fra 'Fælles Ejendomsdrift', Center for IT og Digitalisering og repræsentanter fra fagområderne, som får til opgave at tegne snitflader på IT-området.

4.4 Økonomiske og faglige rationaler ved en omorganisering

Som nævnt indledningsvist sker direktionens anbefaling ud fra tre overordnede perspektiver. Understøttelse af kommunens ambitioner på klimaområdet, skabelse af en attraktiv arbejdsplads samt ud fra totaløkonomiske betragtninger.

Klima:

Ejendomsområdet, herunder bygningsdrift- og vedligehold, udgør en betydelig del af den samlede CO₂-udledning og derfor rummer området et væsentligt potentiale i den grønne

omstilling. Den grønne omstilling, klima, energi og bæredygtighed i forhold til ejendomsområdet er mere aktuell end nogensinde, og det er et område i konstant forandring med nye krav, der skal indfries. Målene på klima- og energiområdet kan indfries gennem bl.a.:

Strategisk og datadrevet energiledelse: En samlet bygningsdrift muliggør systematisk monitorering og styring af forbrug, hvilket kan reducere både energiforbrug og CO₂-udledning. Fremtidens energistyring er uløseligt forbundet med datadrevet energiledelse. I Fælles Ejendomsdrift vil fokus på data og styring blive en væsentlig faktor.

Forebyggende vedligeholdelse: Planlagt vedligehold forlænger bygningernes levetid og mindsker behovet for omkostningstung og CO₂-belastende istandsættelse.

Optimeret indkøb med fokus på bæredygtighed: Systematiske vedligeholdelsesplaner kan reducere omkostninger til materialer og udstyr. Desuden vil en central organisering i øget omfang muliggøre investeringer i mere energieffektive løsninger/maskiner, som desuden kan udnyttes på tværs af institutioner.

Fokus på bedre udnyttelse af kommunens samlede ressourcer:

Ved at samle alle bygningsdrift under samme enhed, vil det blive en mere naturlig del af dagligdagen at genbruge og låne af hinanden. Et samlet overblik vil eksempelvis give muligheder for at give møbler, borde og stole et nyt liv, som er kommet til overs et sted. Derudover vil fokus i høj grad blive rettet ind på genbrug af byggematerialer og deling af maskiner og ressourcer på tværs.

Den attraktive arbejdsplads

Den attraktive arbejdsplads handler om at skabe gode vilkår for medarbejdere, mulighed for opkvalificering og understøtte psykologisk tryghed. Det vil afspejles i den nye organisering gennem:

Faglige fællesskaber: Teknisk servicepersonalet får øget mulighed for sparring og kompetenceudvikling i en samlet organisation, hvilket tilmed muliggør øget fleksibilitet i den lokale opgaveløsning.

Øget specialisering: Centralisering giver mulighed for at opbygge ekspertise inden for specifikke områder, både gennem sparring samt gennem muligheder for tilrettelæggelse af fx kompetencegivende kurser og lign.

Forbedrede rekrutteringsmuligheder: Et stærkt lokalt fagfællesskab og udviklingsmuligheder vil understøtte Mariagerfjord Kommunes ambition om at være en attraktiv arbejdsplads.

Frigørelse af tid til kerneopgaver og faglig ledelse: Institutionerne vil i højere grad kunne fokusere på deres primære kerneopgaver, både i den daglige opgaveløsning og på overordnet niveau. F.eks. skal de ikke længere håndtere CTS-alarmer eller være ansvarlige for implementering af nye lovkrav for f.eks. Asbest og energieffektivitet i bygningen. KL har ultimo 2023 i samarbejde med blandt andet kommunaldirektørforeningen og kommunale velfærdschefer udgivet et oplæg, som giver bud på, hvordan der i kommunerne skabes 'mere ledelse, mindre detailstyring og bedre

velfærd'. Et centralt element heri er, at det anbefales at skabe mere tid og rum for faglig ledelse. Direktionens anbefaling om at omorganisere ejendomsområdet sker blandt andet for at frigøre tid hos vores ledere, så der kan skabes et øget fokus på faglig ledelse – ledelse af lærere, pædagoger, SOSU-medarbejdere m.fl. Desuden er der også generel administration forbundet med ejendomsdriften, som fremadrettet vil blive flyttet til Fælles Ejendomsdrift og frigøre tid decentralt. Bl.a. i form af økonomistyring, betaling af regninger, indhentning af tilbud, budgetopfølgning mm.

Totaløkonomiske potentialer

Det er direktionens vurdering, at en omorganisering af ejendomsdriften i kommunen har et totaløkonomisk potentiale. Det er således vanskeligt på forhånd at estimere, på hvilke områder og hvor meget det økonomiske potentiale udgør, da det afhænger af, hvilke principper for overflytning af økonomi, der lægges til grund for den nye enhed. Et økonomisk potentiale vil kunne genereres ved blandt andet at arbejde målrettet med:

Personale og maskinel – en fælles ressource:

Et væsentligt element i henhold til at opnå økonomiske effektiviseringer er, at kommunens ressourcer anses som fælles ressourcer, hvor personale og maskinel udgør en stor del. På tværs af hele kommunen bliver der brugt store summer på tjenesteydelser, og det er vurderingen, at en bedre prioritering og udnyttelse af kompetencer og ressourcer på tværs af kommunen vil kunne mindske udgifter til tjenesteydelser. Samtidig er der i dag opbygget en maskinpark på tværs af kommunen, som vurderes at kunne udnyttes bedre.

Øget samarbejde mellem Park og Vej i forhold til vedligeholdelse af udearealer:

I dag varetages kommunens grønne arealer af Park og Vej under teknik og miljø, mens vedligeholdelse af udearealer på kommunens ejendomme varetages af 'bygningsejerne'. Der vurderes at være et betydeligt potentiale i et øget samarbejde mellem Park og Vej og den nye enhed Fælles Ejendomsdrift i forhold til vedligeholdelse af udearealer.

Strategisk porteføljestyring: Kommunens samlede bygningsmasse kan administreres ud fra et helhedsorienteret perspektiv, hvilket sikrer optimal anvendelse af kvadratmetrene. Endvidere vil en samlet, strategisk styring bedre understøtte datainformerede prioriteringer, hvor så mange borgere som muligt får mulighed for at benytte kommunens bygningsmasse.

Datadrevet bygningsledelse: En central enhed kan systematisk analysere forbrugsdata og identificere effektiviserings- og optimeringsmuligheder på tværs af kommunen. Der ses i dag en meget forskelligartet konteringspraksis i kommunen, hvor ambitionen med en central enhed er, at systematisk og målrettet dataregistrering skal være en central del af strategiske beslutninger vedr. kommunens ejendomsmasse.

Bevarelse af bygningsværdier: Målrettet vedligeholdelsesindsats reducerer værdiforringelse og sikrer bygningernes funktionalitet på lang sigt. Der ses i dag stor variation i vedligeholdelsesniveauet på kommunens ejendomme uden en, nødvendigvis, faglig begrundelse.

Reduktion af lejemål: Det er vurderingen, at en effektiv udnyttelse af eksisterende bygninger kan reducere behovet for eksterne lejemål og dermed nedbringe udgifterne samlet set for kommunen. Fremadrettet forslås det, at budget og kompetence til indgåelse

af lejekontrakter samlet i Fælles Ejendomsdrift. Formålet er, at kontrakter indgås på rette vilkår ligesom kommunens samlede bygningsmasse tages i betragtning for at vurdere, om der er mulighed for bedre udnyttelse af bygningsmassen.

4.5 Principper for overflytning af budget og personale

Direktionen anbefaler, at der fastsættes overordnede principper for overflytning af budget og personale til en ny central enhed. Såfremt der træffes politisk beslutning omkring en centralisering af ejendomsdriften, vil der blive tilrettelagt en dialog på fagniveau, hvor det drøftes, om der er lokale forhold, der skal tages hensyn til. Dette både hvad angår økonomi og personale.

Principper for overflytning af budget:

Der findes flere forskellige metoder og veje at gå i forhold til at fastlægge, hvilket budget, som skal overflyttes til en ny central enhed. Der kan tages udgangspunkt i konkrete forbrugsdata i økonomisystemet, tildelingsmodeller, nøgletal mv. Direktionen anbefaler, at der tages udgangspunkt i følgende:

- 1) De steder, hvor der er politisk vedtagne tildelingsmodeller, er det som udgangspunkt de bygningsrelaterede udgifter fra modellen, der overdrages til den nye enhed. Der er tildelingsmodel på skoler, dagtilbud og plejecentre, som alle er udarbejdet efter 2020. Alle modeller er oprettet med en bygningsrelateret tildeling, netop med det formål, at det vil være gennemsigtigt at trække budgetterne ud. På dagtilbud tildeles der ikke budget til teknisk/servicepersonalet specifikt.
- 2) De steder, der ikke har tildelingsmodel, tages der udgangspunkt i kombinationsmodel, som illustreret nedenfor. I disse tilfælde finansieres bygningsdriften inden for en samlet ramme eller via en takststruktur.

Artskonto	Nøgletal
EL	KeepFocus (konkret forbrug 2024*gns. Pris)
Vand	KeepFocus (konkret forbrug 2024*gns. Pris)
Varme	KeepFocus (konkret forbrug 2024*gns. Pris)
Indvendig vedligehold	Molios prisdata * indvendig m2
Renovation og rottebekæmpelse	Gns. Forbrug 2023-2024 i OPUS
Vedligeholdelse af udearealer	Molios prisdata * bruttoetagearealet
Teknisk service	Overflytning af budget og personale
Alarmer	Gns. Forbrug 2023-2024 i OPUS
Forsikringer til bygninger	11 kr. pr. m2

Organisationsstrukturen og den økonomiske styring/tildeling er meget forskelligartet i kommunen. Det gør det vanskeligt at lave en 'one size fits all'. Med ovenstående model er det direktionens vurdering at flest mulige hensyn tilgodeses og det vurderes at være en fair tilgang.

Som nævnt er der ikke i dagtilbuds tildelingsmodel en specifik tildeling til teknisk servicemedarbejdere. Direktionen anbefaler derfor, at der tages udgangspunkt i det samlede forbrug til teknisk servicepersonale i 2024, hvorefter budgettet trækkes ud forholdsmæssigt på alle dagtilbud via børnetaksten. På den måde bidrager både de dagtilbud, som i dag har servicemedarbejdere ansat, og de dagtilbud, som i højere grad har købt eksterne ydelser.

Budgetter til lejemål

Det foreslås, at alt håndtering vedr. faste lejemål overgår til Fælles Ejendomsdrift. Det betyder, at alle budgetter til fast husleje overgår til den centrale enhed, som ligeledes varetager bygningsdriften. Lejemål på dagsbasis, til events og lignende foretages og håndteres stadig decentral. Eksempelvis leje af haller og svømmehaller.

Fordeling af udgifter mellem afdelinger/områder

Når budgetterne overflyttes, skal der tages højde for, at nogle institutioner deler bygninger, medarbejdere mm. Dette kan være på tværs af fagområder, men også inden for fagområder. Et eksempel herpå er på skoleområdet, hvor skolernes bygningsdrift også dækker specialafdelingerne. Med denne model lægges der ikke op til en justering af taksterne på specialområdet, selvom disse i udgangspunktet også skal dække bygningsdrift. Et andet eksempel herpå er deling af bygninger/udgifter mellem plejecentre og aktivitetscentre. Direktionen anbefaler, at der nedsættes en arbejdsgruppe i foråret, som skal foretage konkrete beregninger på de relevante områder for at vurdere, om der bør ske en intern budgetomplacering fra eks. specialafdelinger på skoleområdet til almenområdet.

Inventar og aktiver

Overdragelse af budget til Fælles Ejendomsdrift indeholder ikke budget til inventar, som fortsat skal prioriteres af institutionernes budgetter. Generelt vil Fælles Ejendomsdrift stå for vedligeholdelse af hele bygningen, men i forbindelse med genopretning og fornyelse er det institutionerne, der selv står for indkøb. Ved større vedligeholdelsesopgaver kan der naturligt være snitflader, som håndteres gennem dialog.

I dag har institutionerne investeret forskelligt i maskiner, udstyr mm., som er relateret til ejendomsdriften og/eller relevant for ejendomsdriften. Det er alt fra skruemaskiner, traktorer, varebiler mm. Fremadrettet vil det blive betragtet som en fælles ressource, der kan anvendes på tværs i kommunen.

4.6 Påvirkning af serviceniveau

En omorganisering af ejendomsdriften i kommunen vil påvirke serviceniveauet på forskellig vis. Helt overordnet set, vil der forventeligt ske en nivellering af det serviceniveau inden for bygningsdriften, som ses på tværs af kommunen i dag. Nogle institutioner har teknisk servicepersonale ansat, mens andre ikke har og i stedet køber eksterne ydelser. Nogle institutioner/bygninger har gennem årene gennemgået moderniseringer, både hvad angår almindelig vedligehold samt fornyelse af tekniske installationer mm., mens andre bygninger ikke har.

Et væsentligt element i en central organisering af bygningsdriften vil være at arbejde ud fra en mere ensartet tilgang til bygningsvedligehold og service, herunder en bedre udnyttelse af de kompetencer og ressourcer, der allerede eksisterer i organisationen i dag.

Et økonomisk rationale skal bl.a. sikres ved, at der udarbejdes vedligeholdelsesplaner for kommunens bygninger, i samarbejde med ledelsen på stedet, der tager udgangspunkt i bygningsfaglige hensyn. Derfor vil der givet være institutioner, som vil føle et lavere serviceniveau, hvad angår indvendig vedligehold og adgang til teknisk servicepersonale, mens andre institutioner vil opleve det modsatte. Et eksempel herpå er kommunens dagtilbud, hvor der ikke er ansat teknisk servicepersonale på alle institutioner. Det betyder, at det nogle steder er lederne og pædagogerne, som har ansvaret for at styre tekniske installationer, indhentning af tilbud på vedligehold, forbrugsstyring, håndtering af brandtekniske spørgsmål mm. Opgaver, som fremadrettet vil blive løst af den centrale enhed, hvorfor eks. dagtilbud vil komme til at opleve et øget serviceniveau, hvor der frigøres tid og ansvar, som kan bruges på kerneopgaven. I disse tilfælde vil der ske en forøgelse af serviceniveauet relateret til kerneopgaven.

5. Benchmark/sammenligning med andre kommuner/inspiration fra andre kommuner

Der findes ikke benchmarking/nøgletal på Ejendomsområdet, der gør det muligt at sammenligne serviceniveau og udgiftsniveau på tværs af kommuner. KL har indledt et samarbejde med en lang række af landets kommuner omkring et nøgletalssamarbejde. Data vurderes endnu ikke at være på et kvalitativt niveau, der gør det muligt at drage nogle konklusioner på baggrund af. Dog er det forventningen, at nøgletalssamarbejdet fremadrettet kan blive en væsentlig del af de strategiske beslutninger i Fælles Ejendomsdrift.

I løbet af foråret 2025 har der været dialog med Rebild og Viborg Kommune, som har gennemgået samme proces med en centralisering af ejendomsdriften. Her har arbejdsgruppen fået værdifuld indsigt og sparring i, hvordan de to kommuner har organiseret sig, samt hvilke succeser og udfordringer, der har været.

Grundlæggende har begge kommuner gode erfaringer med et centralt ejendomscenter og meldingen begge steder er, at det tager tid at lande den rigtige model. For begge kommuner startede processen med implementering og udarbejdelse af en konkret model for organisering mm. først, da det politisk var blevet besluttet, at centralisere området.

6. Konsekvenser for bruger/borger/andre afdelinger

Som beskrevet i afsnittet omkring 'påvirkning på serviceniveau' vil forslaget medføre, at nogle institutioner/afdelinger vil opleve et øget serviceniveau i forhold til bygningsdrift, mens andre vil opleve det modsatte.

I Mariagerfjord Kommune er der dialog- og aftalestyring, hvilket indebærer en decentral økonomisk ramme(tildeling), ud fra hvilken institutionerne har råderet over. Det betyder, at lederne har en vis fleksibilitet i forhold til anvendelse af midlerne, hvor det vurderes at give bedst værdi. Med dette forslag vil institutionernes samlede økonomiske ramme blive mindre, hvilket vil alt andet lige svække fleksibiliteten og gøre økonomien mere skrøbelig. Et eksempel herpå er, at en skoleleder, der har planlagt indvendig vedligehold af to

klasseværelser, har mulighed for at omprioritere og udskyde vedligeholdelsen i et år, hvis en elev f.eks. får brug for særlig støtte i undervisningen.

Omvendt vil en centralisering af bygningsansvaret og udgifter forbundet med vedligehold mv. også betyde, at der fjernes en risiko fra de decentrale enheder. I nyere tid har der eksempelvis været energikrise, ligesom der kan opstå akut vedligehold, som gør, at en skole/institutions øvrige aktiviteter må holde for. Den risiko vil fremadrettet påhvile Fælles Ejendomsdrift.

Som beskrevet lægges der op til økonomiske principper for budgetomplacering, der tager udgangspunkt i tildelingsmodeller, der hvor der er det. Ved øvrige bygninger lægges op til en kombinationsmodel, der i høj grad læner sig op ad faktisk forbrug.

Når der tages udgangspunkt i tildelingsmodeller på skoler, dagtilbud og plejecentre er det relevant at undersøge, hvor langt tildeling ligger fra det faktiske forbrug. Er tildelingen markant højere end det faktiske forbrug, vil det kunne påvirke serviceniveauet på institutionens andre aktiviteter. Omvendt vil det være svært at opnå et økonomisk rationale ved centralisering, hvis tildelingen ligger markant under det faktiske forbrug. Økonomi har undervejs i processen foretaget analyse af områderne, hvor der overordnet set vurderes at være fin balance mellem tildeling og forbrug. På særligt skoleområdet og plejecenterområdet ses det dog, at der er en divergens mellem forbrug og tildeling i forhold til indvendig vedligehold, hvor der ikke i 2024 er tildelt mere budget end der er anvendt. Det kan skyldes flere elementer:

- Isoleret i 2024 har organisationen fået besked på at vise mådeholdenhed af hensyn til kommunens likviditet.
- Der er konteringsmæssigt et sammenfald mellem indvendig vedligehold, udvendig vedligehold samt materialer/varekøb.
- At der på nogle bygninger ikke er anvendt de midler på indvendig vedligehold, som er tiltænkt.
- At nogle institutioner er tildelt for mange midler til indvendig vedligehold.

Direktionen anbefaler fortsat, at budgetomplaceringen til indvendig vedligehold følger tildelingsmodellen på skoler, dagtilbud og plejecentre. I den betragtning skal det også siges, at udgifter til alarmer og forsikringer fragår institutionerne, uden der tages specifikt budget fra til disse opgaver. Dvs. at udgiften overgår til Fælles Ejendomsdrift.

7. Betydning for personale

En omorganisering af bygningsdriften i kommunen vil betyde, at det tekniske servicepersonale vil blive overflyttet til den nye enhed ' Fælles Ejendomsdrift'. I dag er medarbejdergruppen hovedsageligt ansat decentralt og refererer derfor almindeligvis til den enkelte institutionsleder.

I 2025 er der ansat i alt 56,63 fuldtidsstillinger på 'overenskomst for teknisk service' fordelt på 74 medarbejdere på tværs af organisationen. I medarbejdergruppen er der i alt ansat 45,43 fuldtidsstillinger på ordinære vilkår med varierende timetal, mens der er ansat i alt 11,20 fuldtidsstillinger på særlige vilkår (fleksjob, seniorjob, skånejob mm.).

Det er, som udgangspunkt, denne gruppe medarbejdere, som vil blive overflyttet til Fælles Ejendomsdrift. Når det anføres med 'som udgangspunktet' skyldes det, at der vil være gråzoner, som skal afklares i en implementeringsfase. For det første omfatter medarbejdergruppen visse funktioner, der ikke direkte relaterer sig til ejendoms tekniske opgaver. Dette inkluderer blandt andet livreddere, medarbejdere ved hjælpemiddeldepotet, tilkaldevikarer ved kulturområdet og lignende. Dernæst kan der omvendt være medarbejdere, som er ansat på andre overenskomster, men som udfører teknisk serviceopgaver, og som kan være relevante at inkludere i Fælles Ejendomsdrift. Derfor vil der som led i implementeringsfasen foretages en konkret dialog med de enkelte medarbejdere/institutioner, hvor de eksisterende roller/funktioner, kompetencer mv. afklares.

Som nævnt indledningsvist forventes det, at centraliseringen kan medføre et økonomisk effektiviseringspotentiale. Et potentiale, som på kort ikke skal kapitaliseres ved at skære ned i personalegruppen. Derfor vil alle i medarbejdergruppen blive tilbudt en stilling i den nye enhed, med nye ansættelsesmæssige forhold, referencelinjer mm.

Særligt vedrørende lederfunktioner:

Blandt medarbejdergruppen er der ni medarbejdere, som er ansat som Teknisk Serviceleder på ni forskellige skoler. Disse medarbejdere vil i en ny organisering formelt set ikke få titel som leder.

Særligt vedr. medarbejdere på særlige vilkår.

Som nævnt er en stor del af medarbejdergruppen ansat på særlige vilkår eksempelvis på fleksjob, seniorjob, skånejob mm. I alt er 25 personer ansat på disse vilkår. De ansatte på ordinære vilkår i teknisk servicestillinger spiller i dag en stor rolle i at vejlede og guide en del af medarbejderne på særlige vilkår. Der er en væsentlig forskel på arbejdsvejen blandt denne medarbejdergruppe. Nogle har en håndværksmæssig baggrund, mens andre f.eks. alene beskæftiger sig med at renholde udearealer få timer ugentligt. For dele af målgruppen er tryghed, stabilitet og vante rammer en forudsætning for trivslen i arbejdet.

Ligesom for den øvrige medarbejdergruppe vil der i implementeringsfasen tages en dialog med de konkrete medarbejdere/institutioner i forhold til en ønsker til fremtidig ansættelsesforhold, arbejdsopgaver mv.

Skoler og dagtilbud får i dag en særskilt tildeling til finansiering af fleksjobbere mm, hvorfra dele af teknisk servicepersonalet er finansieret fra. Der vil i budgetomplaceringen ikke blive ændret i disse midler.

8. Eventuelle konsekvenser for kommunens politikker og visioner

En ny leder af 'Fælles Ejendomsdrift' vil få det til opgave at udarbejde en samlet ejendomsstrategi for kommunen. Ejendomsstrategien skal naturligt tale ind i kommunens øvrige visioner og politikker. Det er direktionens vurdering, at oprettelsen af Fælles Ejendomsdrift vil give en positiv afsmitning på flere af delelementer i Byrådets overordnede vision, selvom målet også er at reducere de samlede omkostninger. Særligt på klimaområdet vil Fælles Ejendomsdrift være et skridt i retning af at arbejde mere målrettet og strategisk på at opnå potentialerne og kravene i den grønne omstilling.

9. Eventuel indfasningsperiode

Såfremt der træffes politisk beslutning om en omorganisering af ejendomsdriften i kommunen, vil en ny organisering træde i kraft pr. 01. august 2026, hvilket er skæringsdato for overflytning af økonomi og personale til den nye enhed.

10. Implementeringsfase og evaluering

Nedenstående proces giver et billede af de steps, som skal påbegyndes, hvis det politisk bliver vedtaget at samle ejendomsdriften i en central enhed. Det er ikke nødvendigvis i prioriteret rækkefølge.

Opstart ansættelsesproces af leder af Fælles Ejendomsdrift

Nedsættelse af midlertidigt Lokal MED frem mod 01.08.2026. På sigt vil der blive et MED-udvalg for det samlede Fælles Ejendomsdrift. Den endelige MED-struktur vil blive tilpasset, når organisationsstrukturen er fastlagt.

Kompetenceafklaring og dialog med alle tekniske servicemedarbejdere og ledere af institutionen. Herunder drøfte ønsker til fremtidige opgaver mm.

Klarlægge principper for inddeling i distrikter og teams. Både medarbejdere og bygninger.

- Databearbejdning: Skaffe overblik over bygninger, overblik over økonomi, som skal overflyttes på bygningsniveau.
- Dialog med institutioner, ledere og chefer omkring overflytning af økonomi og personale.
- Overdragelse af personale, nye ansættelsesbreve mv.
- Oplæg til brug af rammeaftaler på fagniveau (skole, dagtilbud, plejecentre mv.)
- Kommunikation. Formidling og løbende dialog og opfølgning om ansvarsområder, samarbejdsformer og –aftaler internt og til brugere
- Opbygning af kontoplan, betalingsplaner mm.
- Udarbejdelse af oplæg til Ejendomsstrategi

Listen ovenfor er ikke en udtømmende liste og vil blive udfyldt og tilrettelagt endeligt i dialog med det nye Lokale MED.

På baggrund af erfaringer fra andre kommuner anbefaler direktionen, at der foretages en evaluering af organisationsændringen efter tre år.

Bilag 2 - Budgetanalyse af modtagestrukturen på skoleområdet

1. Indledning og baggrund

Budgetanalysen af Mariagerfjord Kommunes modtagestruktur er igangsat af Direktionen med henblik på at undersøge, hvorvidt der vil være et økonomisk rationale ved at revurdere modellen. Mariagerfjord Kommunes modtagestruktur omfatter de undervisningstilbud, som tilbydes til nytilkomne elever.

Mariagerfjord Kommune er forpligtet til at tilbyde undervisning i basisdansk til nytilkomne elever. Formålet er at understøtte elevens sprogtilegnelse, så eleven hurtigt kan blive i stand til at indgå i den almene undervisning. Undervisningen i basisdansk skal foregå i enten i særskilte modtageklasser eller som holdundervisning på en almen folkeskole. Det betyder, at kommunerne generelt har organiseret deres indsats for nytilkomne elever forskelligt og efter lokale forhold. En sammenligning med omkringliggende kommuner viser, at Mariagerfjord Kommune ser ud til at have et højt serviceniveau.

2. Opsummering på konklusioner og anbefalinger

Budgetanalysen beskriver muligheden for en revideret model, hvor nytilkomne elever på 0. til 7. årgang ud fra et nærhedsprincip endnu hurtigere bliver en del af lokalområdets fællesskaber, og hvor der samtidig kan realiseres en besparelse. Det foreslås, at nytilkomne elever ved ankomst fremadrettet modtager undervisning i basisdansk på distriktsskolen. Det vil betyde, at i

Indslusningsforløbet på Bymarksskolen nedlægges som modtagetilbud. Det vil medføre, at nytilkomne elever vil have mindre transporttid i deres første måneder i Danmark.

Forslaget vil tilvejebringe et økonomisk rationale på 750.000 kr. ved fuld indfasning i helårseffekt. I 2026 vil besparelsen udgøre 5/12 dele og være på 312.500 kr.

Der vil være et yderligere økonomisk rationale på 690.000 kr. i helårseffekt, hvis Sproghuset målrettet elever på 8.-9. årgang også omlægges. Af hensyn til elevernes mulighed for at blive klar til en ungdomsuddannelse, kan dette dog ikke anbefales.

3. Beskrivelse af forslaget

Den nuværende model blev vedtaget af Byrådet i december 2017 og har været gældende siden august 2018. I Mariagerfjord Kommune modtager nytilkomne elever et særligt tilrettelagt undervisningsforløb i de første to år, efter eleven er ankommet til kommunen.

Modtagestrukturen indeholder to tilbud, som henvender sig til hver sin målgruppe inddelt efter elevens alder. Der er et tilbud til nytilkomne elever på 0. til 7. årgang og et til elever på 8. til 9. årgang.

Den yngste elevgruppe

Den yngste målgruppe starter i et indskrivningsforløb på Bymarksskolen i Hobro, hvor de i en periode på mellem 4 og 6 måneder modtager undervisning i basisdansk. Formålet er, at eleverne opnår basale færdigheder i det danske sprog. På Indslusningsforløbet arbejdes der ligeledes med, at eleven og elevens familie får en øget forståelse for det danske skolesystem og det danske børne- og læringssyn.

Når eleven efter 4-6 måneder er færdig i indslusningsforløbet starter eleven på sin distriktsskole. Her vil eleven fortsat modtage undervisning i basisdansk i minimum 5 ugentlige lektioner. Denne indsats kaldes et sprogband. Eleverne modtager sprogband

indtil eleven har været i Mariagerfjord Kommune i to år. Efter endt sprogband overgår eleven til at modtage supplerende undervisning i dansk som andetsprog.

Den ældste målgruppe

Nytilkomne elever på 8. eller 9. årgang indskrives i Sproghuset, som er et udvidet sprogtilbud på Søndre Skole og MF10. Modsat eleverne i Indslusningsforløbet udsendes eleverne ikke til distriktsskolen, men vil i stedet gå i Sproghuset, frem til de har afsluttet deres grundskoleuddannelse. Det er erfaringen, at denne målgruppe har brug for en ekstra indsats for at blive klar til at kunne påbegynde en ungdoms- eller erhvervsuddannelse efter grundskolen. I Sproghuset arbejdes der målrettet med at forberede eleverne til deres videre uddannelse i Danmark. Sproghusets fysiske placering på Mariagerfjord 10. klassecenter gør, at eleverne indgår i et dansksproget aldersvarende ungemiljø.

Økonomimodel

Bymarksskolen modtager en grundtildeling på 809.665 kr. som skal sikre, at tilbuddet altid er klar til at modtage nytilkomne elever. Det sikrer, at det er muligt at fastholde medarbejdere i perioder med et lavt elevtal i tilbuddet. Grundtildelingen indeholder også undervisning af op til tre elever. Er der mere end tre elever i tilbuddet, modtager Indslusningsforløbet en takst på 36.200 kr. pr. elev.

Efter Indslusningsforløbet udløser eleven ressourcer til distriktsskolen, som skal sikre, at skolen har mulighed for at tilbyde undervisning i basisdansk gennem et sprogband. Hvis skolen har én elev, der modtager sprogband, tildeles der en takst på 114.863 kr. pr. år. Denne takst gør det muligt at tilbyde et sprogband på minimum 5 ugentlige lektioner. De efterfølgende elever udløser en takst på 54.300 kr. pr. år. Den ekstra tildeling giver mulighed for at differentiere og udvide undervisningen i sprogbandet. I 2024 var der ca. 40 helårselever, der modtog undervisning i sprogband på skolerne i Mariagerfjord Kommune.

Sproghuset modtager en grundtildeling på 688.999 kr. for den første elev, som er indskrevet i tilbuddet. For hver efterfølgende elev modtager Sproghuset en takst på 102.566 kr. I modsætning til både indslusningsforløbet og sprogband, indgår elever i Sproghuset ikke i skolernes ressourcefordelingsmodel og derfor modtager Søndre skole og MF10 ikke en elevtakst for eleverne. Taksten for Sproghuset er en smule højere end elevtakst og sprogbandstaksten samlet, som eleverne ellers havde udløst på en almen skole.

3.1 Forudsætninger

Byrådet vedtog som en del af budget 2025 en servicereduktion af modtagestrukturen med en samlet besparelse på 866.000 kr. ved fuld indfasning. Budgetanalysen tager derfor udgangspunkt i et ønske om at omlægge indsatser i modtagestrukturen fremfor at gennemføre yderligere servicereduktioner i de eksisterende tilbud. Det sker ud fra en betragtning om, at der forventes at være bedre forudsætninger for at skabe undervisning af god kvalitet sammenlignet med et scenarie med yderligere servicereduktioner i de nuværende tilbud.

Budgetanalysen indeholder i stedet et forslag om at ændre tilbuddet til de nytilkomne elever på 0. til 7. årgang. Forslaget vil tilvejebringe et økonomisk rationale, men vil samtidig bidrage til, at nytilkomne elever hurtigere får en tilknytning til deres nærområde.

Eleverne vil derfor hurtigere få mulighed for at blive en del af fællesskabet på den lokale folkeskole.

Der er flere kommuner, som ikke aldersdifferentierer deres modtagetilbud, som det er besluttet i Mariagerfjord Kommune. Derfor er tilbuddene ens for begge aldersgrupper. Det gælder både for modeller med modtageklasser og ved direkte indskrivning på distriktsskolen. Det er dog den faglige anbefaling, at de nytilkomne elever på 8. og 9. årgang fortsat skal have mulighed for det udvidede sprogtilbud i Sproghuset, for at kunne blive forberedt til at kunne påbegynde en ungdoms- eller erhvervsuddannelse inden for elevens to første år i Danmark.

Vælges det at nedlægge Sproghuset og i stedet indsluse eleverne de ældste elever på distriktsskolen med sprogband, vil det øge det økonomiske potentiale med yderligere 690.000 kr. Modellen beskrives ikke yderligere i analysen, men vil fungere på samme måde som de yngre elever, hvis den tilvælges.

Den samlede økonomi forbundet med forslaget er særligt afhængigt af to faktorer, som Mariagerfjord Kommune ikke kan kontrollere. Det ene er antallet af nytilkomne elever, og det andet er de nytilkomnes geografiske placering i kommunen. Det er begge faktorer som kan have betydning for det samlede udgiftsniveau. Hvis eleven er den eneste, der modtager sprogband på distriktsskolen, vil det udløse en højere takst, end hvis der er andre elever i sprogband. Denne mekanisme er også en del af den nuværende model, og derfor er der i beregningen ikke taget højde for scenarier, hvor distriktsskolen kun har en elev, der modtager sprogband. Det samlede antal af nytilkomne elever vil have en betydning for udgiften forbundet med undervisningen. Det er en forudsætning for både den nuværende og den fremlagte model.

3.2 Forslag til ny organisering

Den nuværende model blev vedtaget med en ambition om, at den nytilkomne elev hurtigt blev en del af distriktsskolens almene undervisning, og dermed bliver en del af fællesskabet på skolen. Mariagerfjord Kommune har gode erfaringer med, at den hurtige tilknytning til distriktsskolen gavner elevernes sociale relationer og sprogtilegnelse. Det er særligt elever i indskolingen og mellemtrinnet, som profiterer af fællesskabet på skolen. Det er anbefalingen, at nytilkomne elever fremadrettet modtager basisdansk undervisning på deres distriktsskole. Det vil medføre, at Indslusningsforløbet på Bymarksskolen nedlægges som modtagetilbud, og den nytilkomne elev endnu hurtigere vil få sin gang på distriktsskolen.

Det vil give eleverne mulighed for at danne relationer med lokalområdets børn og unge. Det er erfaringen, at eleverne har en stor effekt af undervisningen i basisdansk, når det kombineres med sociale relationer i dansksprogede læringsmiljøer. Samtidig vil eleverne opleve en reduceret transporttid og tilbringe mere tid i deres nærområde. Skolerne i Mariagerfjord Kommune varetager i dag størstedelen af elevernes undervisning i basisdansk gennem sprogbandet. Med forslaget skal skolerne varetage undervisningen i den fulde periode på to år efter ankomst. Det vil give en øget opgave for skolerne sammenlignet med den nuværende model. Skolerne skal dels varetage undervisningen i en længere periode, men de vil også få til opgave at gennemføre screeninger af elevens kompetencer og give en introduktion til det danske skolevæsen.

Kompetenceudvikling

Der kan være behov for kompetenceudvikling af medarbejdere, som dels skal varetage undervisningen i sprogbandet, såvel som den pædagogiske opgave i at understøtte elevernes trivsel efter de er ankommet. Hvis Byrådet beslutter at gennemføre den foreslåede ændring af modtagestrukturen vil administrationen i samarbejde med skolelederne afdække skolernes behov for kompetenceudvikling for at kunne varetage opgaverne. Den nødvendige kompetenceudvikling vil blive afholdt inden for skoleområdets centrale uddannelsesbudget.

Økonomimodel

I den fremlagte model vil skolerne fortsat modtage den nuværende takst på 114.863 for den første elev, som skal modtage et sprogband med undervisning i basisdansk. Denne takst svarer til udgiften til en underviser, der 5 lektioner om ugen varetager undervisningen i sprogbandet.

Det foreslås, at en del af den variable takst for indslusningsforløbet følger eleven og dermed giver grundlag for en mindre stigning af taksten til sprogband. Det vil betyde at taksten hæves fra 54.300 til 60.000 kr. for at imødekomme den ekstra opgave skolerne skal løse. Dertil kommer tid til at gennemføre screening af elevens sprogforståelse. Der vil dog være et mindre provenu pr. elev sammenlignet med den nuværende variable tildeling.

3.3 Økonomiske rationaler

Det fremlagte forslag giver et økonomisk rationale, da finansieringen af indsatserne fremadrettet vil være aktivitetsstyret. Der tildeles kun ressourcer til tilbuddet, når der ankommer nye elever, som indskrives på en af Mariagerfjord Kommunes skoler og modtager undervisning i basisdansk. Derfor vil der ikke længere skulle tildeles en grundtildeling til indslusningsforløbet. Der vil med forslaget ikke længere skulle afsættes økonomi til opretholdelsen af et beredskab i perioder med få eller ingen nytilkomne elever.

Den samlede beregning viser, at alt andet lige, ville den fremlagte model i 2024 have givet et økonomisk rationale på 750.000 kr. Da grundtildelingen også indeholder betalingen for de første tre elever, vil det ikke være muligt at lave en reduktion af den samlede grundtildeling uden at sænke taksten, fra det foreslåede niveau.

Derudover vil der være afledte besparelser til elevbefordring, da alle nytilkomne elever ikke længere skal transporteres til Hobro. Denne besparelse afhænger af elevtallet, og hvor i kommunen eleverne er bosat. Derfor indgår den afledte besparelse ikke i budgetanalysen.

3.4 Lovgrundlag

Mariagerfjord Kommune er forpligtiget til at give undervisning i basisdansk til nytilkomne elever. Det fremgår af bekendtgørelsen om folkeskolens undervisning i dansk som andetsprog. Når en elev indskrives direkte på distriktsskolen, skal undervisningen foregå på mindre hold, hvor der maksimalt må være 7 elever. Formålet med undervisningen er, at eleverne får et undervisningsforløb, som giver dem de basale dansksproglige forudsætninger til at kunne få udbytte af den almene undervisning.

Skolelederen kan efter en individuel vurdering træffe beslutning om, hvor længe den enkelte elev skal modtage særskilt sprogstøtte. Der er ikke noget til hinder for, at

tosprogede elever, der modtager basisundervisning på hold eller enkeltundervisning, straks deltager i undervisningen i almenklassen. Skolen er altid forpligtet til at give den enkelte tosprogede elev undervisning i dansk som andetsprog i det omfang elevens sprogstøtte behov tilsiger det.

3.5 Påvirkning af serviceniveau

Det fremlagte forslag vil sænke serviceniveauet i modtagestrukturen, hvor modtagetilbuddet på Bymarkskolen nedlægges. Det kan medføre en mindre grad af specialisering af undervisningen i basisdansk, samt håndteringen af elevernes første periode i Mariagerfjord Kommune. Skolerne varetager allerede størstedelen af undervisningen i de to år, eleven er i modtageforhold, og med modellen får de den fulde opgave.

Forslaget vil give eleverne en øget tilknytning til deres nye lokalområde. Det vil også resultere i, at eleverne overvejende vil have mindre transporttid. Mariagerfjord Kommune har oplevet, at særligt de yngre elever profiterer af tidligt at indgå i dansksprogede læringsmiljøer, hvor de har sociale relationer med dansksprogede elever. Derfor kan det ikke entydigt konkluderes, at forslaget vil reducere undervisningens kvalitet. Der vil ligeledes være et stort fokus på at sikre den nødvendige kompetenceudvikling.

I perioder mod en stor tilgang af elever vil der ikke være den samme mulighed for at lave et samlet tilbud til den store gruppe. Det skete senest med den store tilgang af ukrainske elever i 2022 og den efterfølgende periode. Her havde Indslusningsforløbet mulighed for hurtigt at etablere et tilbud, som kunne rumme den store elevgruppe.

4. Benchmark/sammenligning med andre kommuner/inspiration fra andre kommuner

Det vurderes, at ca. halvdelen af landets kommuner indskriver nytilkomne elever direkte i almene klasser. Det har medført, at der er færre kommuner end tidligere, som anvender modtageklasser som det første tilbud til nytilkomne elever. Det skyldes dels en hensynstagen til elevens nærhedsprincip, samt at det giver skolerne fleksibilitet til at tilrettelægge indsatsen efter lokale forhold og den enkelte elev.

En sammenligning med andre kommuner indikerer, at Mariagerfjord Kommune har et højere serviceniveau end de omkringliggende kommuner. Det højere serviceniveau består i de særtildelinger, der i Mariagerfjord Kommune tildeles både nytilkomne og elever med dansk som andetsprog. Disse tildelinger er ud over den almene elevtakst, der tildeles gennem tildelingsmodellen. Det kan generelt være vanskeligt at sammenligne direkte på tværs af kommunegrænserne, da det kan være forskelligt, hvilke forudsætninger de respektive takster er fastsat efter. Det vurderes dog, at Mariagerfjord Kommune med forslaget fortsat vil have et serviceniveau, som er højere end i sammenlignelige kommuner.

5. Konsekvenser for bruger/borger/andre afdelinger

Forslaget forventes at medføre, at eleven og familien får en øget og hurtigere tilknytning til deres lokalområde gennem fællesskabet i den lokale folkeskole. Det vil medføre, at eleven ikke oplever et skoleskift allerede 4 måneder efter ankomst og skolestart. Det øgede nærhedsprincip vil ligeledes betyde, at nytilkomne elever får mindre transporttid i

forbindelse med deres skoleopstart, hvilket er tid, der i stedet kan anvendes i SFO eller fritidstilbud.

Forslaget kan medføre en mindre grad højintensiv undervisning i basisdansk i den første periode, eleven er i Danmark. Det vil være den enkelte skole, som fremadrettet tilrettelægger indsatsen på baggrund af en individuel vurdering af elevens forudsætninger.

Med forslaget øges antallet af samarbejdspartnere for de andre aktører, som er involveret når nytilkomne starter i skole. Samarbejdspartnere som PPR og Sundhedsplejen har allerede et tæt og løbende samarbejde med skolerne, men dette vil medføre en ny opgave i det løbende samarbejde. Kommunens integrationsafdeling vil fremadrettet skulle samarbejde med flere skoler, end det er gældende på nuværende tidspunkt.

6. Betydning for personale

Forslaget vil reducere den økonomiske ramme til modtagestrukturen. Det sker gennem et bortfald af grundtildelingen til Indslusningsforløbet, hvilket vil kunne medføre personalereduktioner. Den foreslåede besparelse vil medføre en ændring i aktivitetsniveauet på Bymarksskolen.

Kommunens øvrige skoler vil opleve en øget tildeling til undervisning af sprogband, hvor de samtidig får en større opgave. Derfor vil der også være medarbejdere, som enten får en ny eller udvidet opgave i forbindelse med den øgede sprogbandsaktivitet på skolerne.

Det er den enkelte skoleleder, som har ansvaret for at udmønte en ændring af den enkelte skoles tildeling. Derfor vil udmøntningen af en besparelse såvel som en øget tildeling afhænge af den enkelte skoles aktivitetsniveau og organisering.

7. Eventuelle konsekvenser for kommunens politikker og visioner

Forslaget vil understøtte områdets arbejde med Mariagerfjord Kommunes børne- og ungepolitik og Udviklingsplanens fokus på at skabe deltagelsesmuligheder for alle børn i det almene fællesskab. Med forslaget øges elevens mulighed for at deltage i fællesskabet i eget lokalområde. Forslaget giver nytilkomne elever mulighed for at have en sammenhængende skolegang på den samme skole og dermed mulighed for at fastholde de første relationer de danner i Mariagerfjord Kommune.

Det er et centralt element i Mariagerfjord Kommunes integrationspolitik, at nytilkomne hurtigst muligt integreres i Mariagerfjord Kommune og i deres lokalområde. Det vil give øgede deltagelsesmuligheder for den enkelte både i skolen, men også i fritids- og foreningslivet. Omlægningen understøtter dermed også kommunens mangfoldighedsindsats og skoletiltaget med at tilrettelægge aktiviteter og undervisningsforløb som målrettes alle, herunder uanset etnicitet og religion.

8. Eventuel indfasningsperiode

Forslaget vil have en betydning for skolerne i Mariagerfjord Kommune. Det vil give en ændret opgave for skolerne, som nu vil skulle varetage undervisningen fra den første dag nytilkomne elever påbegynder deres skolegang i Mariagerfjord Kommune. Der vil være

behov for at sikre, at de enkelte skoler har de nødvendige kompetencer til at kunne varetage denne opgave. Det kræver både kompetenceudvikling af de medarbejdere som skal løfte opgaven og at denne opgave indgår i skoleårets planlægning.

Det vurderes derfor at være fordelagtigt at forslaget indføres i forbindelse med et nyt skoleår. Det vil give skoleledelserne mulighed for at lave den nødvendige planlægning og tilrettelæggelse af skolens samlede ressourcer for det kommende skoleår. Derfor anbefales det, at hvis Byrådet ønsker at vedtage den beskrevne ændring af modtagestrukturen, så vil det være gældende pr. 1. august 2026. Det vil betyde at den afledte besparelse vil indføres med 5/12 dele i 2026 og fuld effekt i 2027.

Den øgede takst til sprogband vil kun blive tildelt elever der ikke har været i et indslusningsforløb. Det betyder, at taksten er gældende for elever der er ankommet efter 1. august 2026. Der vil derfor være to takster for sprogband i op til to år. Alternativt skal besparelsen nedskrives yderligere.

Bilag 3 - Budgetanalyse af socialområdet

1. Indledning og baggrund

Økonomiudvalget har i forbindelse med drøftelse af budgetstrategien for budget 2026-29 bemyndiget direktion til, at "budget i balance" skal opnås gennem justering af servicebufferen, rammebesparelse bredt i organisationen samt en række mindre budgetanalyser.

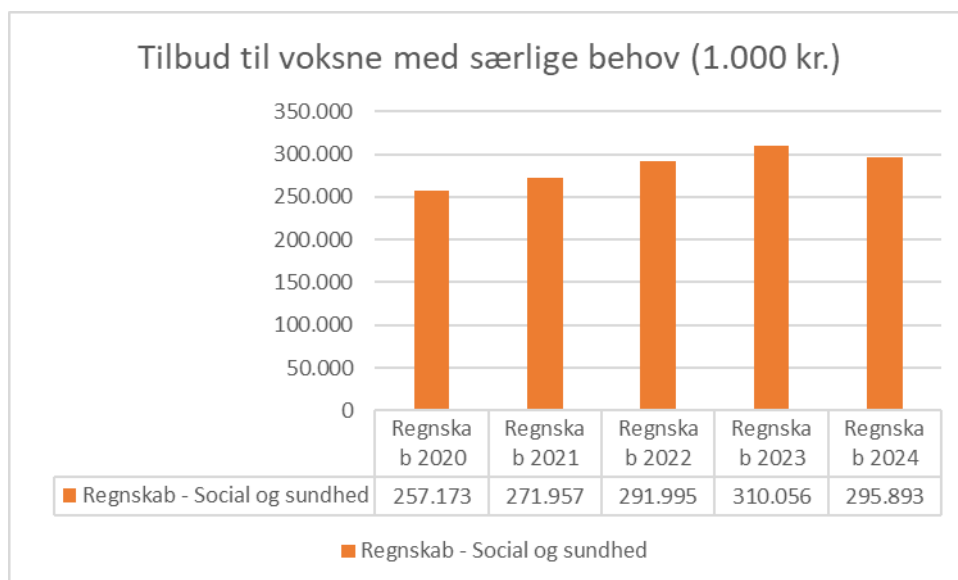
I denne analyse ses på det specialiserede socialområde, idet der i direktionens rammesætning af opgaven anføres:

På baggrund af seneste Økonomivurdering og de foreløbige forventninger til regnskab 2024 anbefaler Økonomi, at der foretages en analyse af udgiftsdriverne på socialområdet. Dette med henblik på at vurdere, om den positive udgiftsudvikling i 2024 også vil fortsætte i årene frem. En analyse af området skal give en vurdering af, om der er grobund for at nedjustere budgettet til 2026 uden en regulering af serviceniveauet.

Analysens omdrejningspunkt er det "specialiserede voksenområde" – også benævnt "Tilbud til voksne med særlige behov"² – under "Social og sundhed".

Udgiftsudviklingen i perioden 2020 til 2024 fremgår af figur 1.

Figur 1. Regnskab 2020-2024 vedr. "Tilbud til voksne med særlige behov" (18+ år)

Serviceudgifterne på området – opgjort i løbende priser – har været støt stigende fra 2020 til 2023 fra 257 mio. kr. til 310 mio. kr., svarende til en årlige stigning på gennemsnitligt 17,6 mio. kr. **Fra regnskab 2023 til 2024 er udgifterne omvendt faldet 14 mio. kr. til 296 mio. kr.**

Udgiftsudviklingen skal ses i sammenhæng med, at budgettet på *serviceområdet* over en årrække løbende er forhøjet – dels i form af en automatisk budgetregulering, hvorefter budgettet automatisk forhøjes med 2 mio. kr. årligt, og dels i form af løbende forhøjelse af servicerammen, som er blevet finansieret af statsrefusion fra puljen vedrørende "Særligt dyre enkeltsager". Hertil kommer en række løbende tillægsbevillinger i forbindelse med økonomivurderingerne.

² Jf. Indenrigsministeriets autoriserede kontoplan.

Det bemærkes, at den årlige budgetterede udgiftsvækst på 2 mio. kr. udløser merudgifter i 2026 på 12 mio. kr. (2020 pris- og lønniveau) i forhold til udgangspunktet, "Budget 2020". I forbindelse med budget 2025 blev budgettet imidlertid reduceret med 1,6 mio. kr. årligt som led i budgetforliget. Den samlede budgetforhøjelse i 2026 i forhold til 2020 er således 10,4 mio. kr.

Statens udgifter vedr. "Særligt dyre enkeltsager" (SDE) er de seneste år øget markant i takt med at kommunerne har opjusteret forventningerne (og regnskaberne) til borgere med omkostningstunge foranstaltninger. Det er baggrunden for, at regeringen i forbindelse med Økonomaftalen for 2025 opjusterede forventningerne til udgiftsudviklingen på landsplan med knap 1,8 mia. kr., som blev modregnet kommunernes bloktilskud. Modregningen indebar en reduktion i det generelle statstilskud i Mariagerfjord kommune på 12,9 mio. kr. i 2025.

Landstendensen på området slår altså gradvist igennem på kommunernes generelle statstilskud – og *udhuler dermed kommunernes finansieringsgrundlag fra SDE-puljen*. Hvad der tjenes på SDE modsvares – forenklet udtrykt – at tab i statstilskud.

På den lidt længere bane er det derfor nødvendigt, at kommunerne forsøger at begrænse/reducere udgiftsstigningen/udgiftsniveauet. På den baggrund er der mellem regeringen og KL bl.a. aftalt at justere på rammerne for etablering af specialiserede botilbud samt etablering af et takstsystem, som skal sikre større gennemsigtighed i hvad indsatser reelt koster³.

I takt med aftaleelementerne konkretiseres i lovgivning mv. vil Mariagerfjord kommune således få en række værktøjer, som kan understøtte en *yderligere* reduktion i udgifterne på det specialiserede socialområde end regnskabsudviklingen fra 2023 til 2024 umiddelbart tilsiger.

I indeværende budgetanalyse ses på udgiftsudviklingen fra 2020 til 2024. Formålet er at identificere de udgiftsområder, som i særlig grad har drevet udgifterne, og som der derfor må formodes at være knyttet størst usikkerhed til i forbindelse med budgetlægningen. Baseret på økonomivurderingen for 2025 pr. 31 marts – og med særlig fokus på de erfaringsmæssigt største udgiftsdrivende områder jf. nedenstående regnskabsanalyse – vurderes muligheden for at nedjustere budget 2026 uden at påvirke serviceniveauet.

2. Opsummering på konklusioner og anbefalinger

Regnskab 2024 viser en betydelig reduktion i udgifterne på det specialiserede voksenområde på samlet set 14 mio. kr. målt i løbende priser i forhold til regnskab 2023 – og i størrelsesordenen 28 mio. kr. i faste priser.

Der er imidlertid knyttet stor usikkerhed til udgiftsudviklingen. Det kommer til udtryk ved betydelig ændringer (udgiftsvariation) i regnskaberne mellem årene. Det gælder særligt på områderne botilbud, BPA ordninger, aktivitets- og beskæftigelsesforanstaltninger samt Krise- og forsorgshjem. En scenarieanalyse viser, at mindreudgiften vil falde fra 28 mio. kr. til ca. 4,5 mio. kr., hvis væksten på disse områder havde flugtet med den historiske udgiftsudvikling.

³ Jf. delaftale på specialiseret socialområde ifm ØA25, [KL og regeringen indgår delaftale om anbefalingerne fra ekspertudvalget](#)

Økonomivurderingen pr. 31 marts 2025 tilsiger et forventet mindreforbrug på 11,75 mio. kr. Heraf udgør drift af egne tilbud 4 mio. kr., hvilket primært kan tilskrives driftsoverførsel fra 2024 til 2025. Når forventningen renses for drift af egne tilbud samt enkeltstående udgifter og forskydning af udgifter mellem Social og Ældre, kan mindreforbruget opgøres til 8,25 mio. kr.

Faldet i udgifterne skal ses i sammenhæng med en længerevarende indsats på Socialområdet, hvor der i en årrække har været fokus på at begrænse behovet for omkostningstunge ydelser, f.eks. botilbud og forsorgshjem.

På den baggrund vurderer direktionen – ud fra et forsigtighedshensyn - at budgetforslag 2026-2029 kan nedjusteres med 3 mio. kr. årligt.

Forslaget skal ses i lyset af, at der i budgetforslag 2026-2029 allerede er indarbejdet budgetforhøjelser på årligt 2 mio. kr. jf. ovenfor. Budget 2026 og 2027 er således hhv. 2 og 4 mio. kr. højere end vedtaget budget 2025. Med forslaget vil socialområdet derfor stadig have et budget der stiger med 2 mio. kr. om året. Det er væsentligt at anerkende, at der på socialområdet hurtigt kan ske ændringer, der har en stor økonomisk effekt. Derudover kan der ligeledes mærkes et pres af et stigende antal unge der ved deres overgang til voksentilværelsen har brug for støtte fra socialområdet.

3. Regnskabsanalyse Specialiseret socialområde (18+ år)

Det "Specialiserede socialområde (18+ årige)" omfatter en række forskellige borgerrettede ydelser og tilbud (foranstaltninger), herunder:

- Beskæftigelsesforanstaltninger: "Beskyttet beskæftigelse" samt "Aktivitets- og samværstilbud" jf. SEL §§103 og 104.
- Botilbud: Regionale psykiatri, Midlertidige- og længerevarende botilbud jf. SEL §§ 107 og 108, Botilbudslignende tilbud jf. SEL § 85.
- Krise- og forsorgshjem:
- Misbrugsbehandling: Alkohol- og stofmisbrugsbehandling.
- Ledsageordning: Kontakt- og ledsageordning
- Pædagogisk støtte: Pædagogisk støtte i eget hjem
- Borgerstyret personlig assistance BPA
- Væresteder: Bazen og Fjordgade.
- Regional- og kommunal rådgivning: Regionale tilbud, hvis formål er at forebygge sociale problemer og hjælpe borgeren over øjeblikkelige vanskeligheder samt udgifter til tilbud om rådgivning for personer med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer.
- Hjælpemidler: Hjælpemidler, forbrugsgoder, støtte til bil, boligindretning og befordring til personer med handicap

Tabel 1 viser regnskab 2020 til 2024 fordelt på de forskellige foranstaltninger.

Tabel 1. Regnskab 2020-24 fordelt på foranstaltning

1.000 kr. (løbende pris- og løn)	Regnskab 2020	Regnskab 2021	Regnskab 2022	Regnskab 2023	Regnskab 2024	Gns. årlig vækst 2020 til 2023	Vækst 2023 til 2024
Krise- og forsorgshjem	8.353	9.209	7.922	8.222	9.518	0,0%	0,42%
Pædagogisk støtte	34.082	34.085	36.579	35.954	35.819	0,2%	-0,04%
Borgerstyret personlig assistance (BPA)	20.278	18.508	21.636	24.851	18.335	0,6%	-2,10%
Væresteder (Bazen og Fjordgade)	4.010	3.887	5.337	7.646	7.965	0,5%	0,10%
Regional og kommunal rådgivning	5.311	5.513	5.451	5.849	6.105	0,1%	0,08%
Hjælpe midler	10.779	13.779	12.124	18.790	11.087	1,0%	-2,48%
Botilbud	142.194	153.317	168.293	171.874	167.800	3,8%	-1,31%
Misbrugsbehandling	7.811	7.283	7.326	6.935	7.307	-0,1%	0,12%
Ledsageordning	3.457	2.981	3.444	3.525	3.815	0,0%	0,09%
Beskæftigelsesforanstaltninger	20.899	23.393	23.882	26.410	28.143	0,7%	0,56%
	257.173	271.957	291.995	310.056	295.893	6,9%	-4,57%

Udgifterne – målt i løbende priser - er øget fra 257 mio. kr. i 2020 til 310 mio. kr. i 2023, svarende til en *gennemsnitlig* årlig udgiftsvækst på 6,9 pct., hvorefter de i 2024 falder til 296 mio. kr. Det svarer til et fald på -4,6 pct. – eller 14,1 mio. kr. i løbende priser ift. regnskab 2023. **Hvis der tages højde for pris- og lønudvikling øges mindreudgiften fra 14,1 mio. kr. til ca. 28 mio. kr.**

Der er imidlertid stor forskel på hvilke foranstaltninger, som har drevet udgiftsvæksten, ligesom udgiftsstigningen mellem årene - og dermed usikkerhed knyttet til vurdering af udgiftspreset fremadrettet – variere betydeligt.

Følgende bemærkes:

- Udgiftsniveauet for *krise- og forsorgshjem* har i perioden 2020 til 2023 ligget nogenlunde stabil på omkring 8,2 mio. kr. med undtagelse af 2021, hvor regnskabet var på 9,2 mio. kr. På trods af den tilsyneladende stabile udvikling i udgifterne peger administrationen på, at der kan være betydelige usikkerhed knyttet til den fremtidige udgiftsudvikling. Det skyldes, at kommunens visitationsret – og dermed mulighed for at styre tilgang af borgere - er væsentlig indskrænket.
- Udgiftsniveauet til *Pædagogisk støtte* har i hele perioden 2020 til 2024 været forholdsvis stabil. Der synes dermed ikke at være noget underliggende udgiftspres på området.
- På trods af en beskeden gennemsnitlig årlig udgiftsvækst på 0,6 pct. for perioden 2020 til 2023 vedr. *Borgerstyret personlig assistance (BPA)* har der været betydelige udsving mellem årene. Størst er dog ændringen fra 2023 til 2024, hvor udgifterne falder med hele 6,5 mio. kr. Der er dermed betydelig usikkerhed knyttet til vurdering af udgifterne fremadrettet.
- Udgifterne til *Væresteder (Bazen og Fjordgade)* har med et årlig vækstbidrag til 2023 på 0,5 pct. og fra til 2023 til 2024 på 0,1 pct. kun i beskedent omfang bidraget

til udgiftsvæksten på området. Udgiftsvækst fra regnskab 2020 på 4 mio. kr. til knap 8 mio. kr. i 2024 skal ses i sammenhæng med integrering af projekt "Lettelse adgang" i værestedernes opgaveportefølje, og er dermed ikke udtryk for en bagvedliggende efterspørgselsdrevet udgiftsvækst.

- Udgifterne vedr. *Regional- og kommunal rådgivning* bidrager med en årlig udgiftsvækst på 0,1 pct. frem til 2023 beskedent til den samlede udgiftsvækst på området på 6,9 pct. Udgiftsvæksten på 0,08 pct. fra 2023 til 2024 er ligeledes beskeden, og er udtryk for at området *ikke* er underlagt et større underliggende udgiftspres.
- Udgifterne til *Hjælpe midler* har med en årlig udgiftsvækst på 1 pct. frem til 2023 og -2,48 pct. fra 2023 til 2024 udvist en betydelig udgiftsvariation. Det skal ses i sammenhæng med et ekstraordinært højt udgiftsniveau vedr. tilskud til anskaffelse af biler til handicappede i 2023. Udgiftsvariationen er således udtryk for enkeltstående forhold, som optræder med 3-5 års mellemrum. Hertil kommer, at hjælpemiddelsområdet kan antages at være berørt af de produktions- og forsyningsmæssige udfordringer knyttet til international varehandel, som dermed bidrog til en udskydelse af levering af hjælpemidler til borgerne under Covid19. Set i det lys er det ikke forventningen, at udgifterne – bortset fra enkeltstående år med anskaffelse af handicappbiler – fremadrettet vil variere væsentligt.
- Udgiftsstigningen til *Botilbud* på årligt 3,8 pct. frem til 2023 – svarende til 10 mio. kr. om året - og -1,31 pct. fra 2023 til 2024 viser, at udgifterne til botilbud er det område, som har været den langt overvejende bidragsyder til udgiftsvæksten på det specialiserede voksenområde.
- Udgifterne til *misbrugsbehandling* synes at være nogenlunde stabil i hele perioden.
- Udgiftsudviklingen på *Ledsageordningen* har været nogenlunde stabil.
- Udgifterne til *beskæftigelsesforanstaltninger* har med et bidrag til årlig udgiftsvækst på 0,7 pct. – svarende til 1,8 mio. kr. årlig – for perioden 2020 til 2023, og 0,56 pct. fra 2023 til 2024, været en betydelig bidragsyder til udgiftsvæksten. Det skal ses i sammenhæng med, at udgifterne i vid udstrækning variere med udgifterne til botilbud, fordi målgrupperne i et vidt omfang er sammenfaldende. Det skal dog bemærkes, at der de seneste år er konstateret en stigende andel af borgere i botilbud som samtidig modtager beskæftigelsestilbud. Det bidrager til en større stigning i udgifterne end udgiftsstigningen vedr. botilbud umiddelbart tilsiger.

Analysen viser, at den største usikkerhed er knyttet til botilbud, Krise- og forsorgshjem, beskæftigelsesforanstaltninger og BPA. Et regneeksempel kan være med til at anskueliggøre den usikkerhed, der er knyttet til at forudsige udgiftsudviklingen – og dermed den økonomiske risiko ved at reducere budget 2026-2029.

Hvis udgiftsvæksten på de omtalte områder således havde flugtet med den historiske udgiftsvækst fra 2020 til 2023 ville faldet i udgifterne fra 2023 til 2024 reduceres fra 28 mio. kr. til blot 4,5 mio. kr.

Udviklingen i regnskaberne har løbende udløst tilpasninger (tillægsbevillinger) af budgetterne i forbindelse med økonomivurderingerne⁴, samt i forbindelse med budgetlægning⁵.

⁴ Jf. Bilag "Tillægsbevillinger i budgetåret – budget 2020 til 2024"

4. Benchmark med andre kommuner

Udgifterne til de specialiserede socialområde har på landsplan været stigende i en årrække. Dette har jf. tidligere afsnit også være tilfældet i Mariagerfjord Kommune. På landsplan er udgifterne til voksne med særlige behov jf. indenrigsministeriet nøgletal på regnskabstal steget med knap 16 % fra 2020 til 2023. Denne udfordring har Mariagerfjord Kommunes byrådet adresseret ved at lægge en stigning ind i socialområdets budget på 2 mio. årligt. I samme periode steg Mariagerfjord Kommunes udgifter med godt 20 %. Udviklingen i udgifter til voksne med særlige behov fra regnskab 2023 til 2024 ligger Mariagerfjord Kommune dog markant anderledes end mange andre kommuner. Jf. Danmarks Statistik stiger udgifterne i løbende priser på f.eks. landsplan og Region Nordjylland med godt 5 %, men i Mariagerfjord Kommune er udgifterne faldet med godt 5 %.

5. Konsekvenser for borgere og personale

Hvis analysens anbefalinger om en besparelse på 3 mio. kr. pr. år kommer til at indgå i budget 2026-2029, vil det som udgangspunkt ikke have en konsekvens for hverken borgere eller personale. Vurderingen er, at der er luft i budgettet til at håndtere besparelsen uden der ændres i serviceniveaet for borgerne eller APSA-forhold for personalet. Det er væsentligt at bemærke, at Socialområdets budget stadig vil blive tilført 2 mio. kr. årlig til at imødegå det generelle pres måtte komme på området i fremtiden.

⁵ Jf. Bilag "Vedtaget budget 2020-2025 og Budgetforslag 2026-2028"

Bilag - Tillægsbevillinger i budgetårene 2020 til 2024

Budgetafvigelse (1.000 kr.)	Budgetår 2020	Budgetår 2021	Budgetår 2022	Budgetår 2023	Budgetår 2024
Vedtaget budget	238.349	248.159	264.448	280.421	306.929
Korrigeret budget	258.936	274.751	290.383	303.048	296.530
Forskel (=tillægsbevillinger)	20.587	26.592	25.935	22.627	-10.399
' heraf Overhead	5.255	5.617	5.643	5.254	6.291
' heraf Driftsoverførsel	4.040	4.946	3.798	176	-959
' heraf Kompensation - Covid19	784	273	0	0	0
' heraf Barselsudgifter	920	504	775	795	0
' heraf Økonomivurdering	9.326	13.306	6.000	-5.633	-8.850
' heraf Genåbning budget 2023	0	0	0	9.182	0
' heraf Ændret PL	-489	-115	2.457	2.000	702
' heraf Udgiftsstigning finansieret af "særligt dyre enkeltsager"	0	2.571	9.153	11.234	0
' heraf Udgifter flyttet fra drift til anlæg	0	0	-988	0	0
' heraf Lov- og cirkulæreprogram	358	262	-686	0	347
' heraf Finansiering af udfordringer på sundhedsområde	0	0	0	0	-1.177
' heraf Borger fra soc. til ældreområde	0	0	0	0	-5.777
' heraf Andet	393	-772	-217	-381	-976

Tillægsbevillingerne er i overvejende grad drevet af merudgifter knyttet til Økonomivurderingerne (herunder genopretning af økonomien i årene 2020 til 2023) samt "Genåbning af budget 2023", og afspejler dermed det udgiftspres, som også ses i regnskaberne.

Også faldet i udgiftsniveauet i 2024 kommer til udtryk ved negative tillægsbevillinger på - 8,9 mio. kr. i økonomivurderingerne samt afgang af borgere til ældreområdet for -5,8 mio. kr.

Derudover omfatter tillægsbevillingerne en regnskabsmæssig omplacering af administrationsudgifter til socialområdet jf. "Overhead", som varierer mellem 5,3 mio. kr. og 6,3 mio. kr.

Bilag - "Vedtaget budget 2020-2025 og Budgetforslag 2026-2028"

Udviklingen i regnskaberne skal ses i sammenhæng med løbende justeringer af budgetterne i forbindelse med budgetvedtagelsen (og økonomivurderinger).

Nedenstående tabel viser hvor meget de vedtagne budgetter – samt budgetforslag 2026 til 2028 - løbende er tilpasset regnskabsresultaterne.

Tabel Regulering af "Vedtagne budgetter" ifm. budgetvedtagelsen

1.000 kr. (løbende pris- og løn)	Vedtaget budget 2020	Vedtaget budget 2021	Vedtaget budget 2022	Vedtaget budget 2023	Vedtaget budget 2024	Vedtaget budget 2025	BF 2026	BF 2027	BF 2028
Krise- og forsorgshjem	4.784	4.809	4.247	6.289	8.122	12.441	13.242	13.945	14.411
Pædagogisk støtte	28.585	32.124	34.505	35.530	33.539	35.654	37.105	38.324	39.581
Borgerstyret personlig assistance (BPA)	24.433	24.071	23.824	16.761	24.211	22.560	23.369	24.227	25.118
Driftstilskud til regional rådgivning	5.379	5.431	5.619	5.712	5.931	6.455	6.667	6.878	7.096
Hjælpe midler	14.493	14.660	14.379	15.121	15.841	15.778	16.072	16.385	16.708
<i>heraf Budgetforlig råderumsskabelse</i>		0	0	0	0	-40	-40	-41	-41
Bøtilbud	130.636	132.336	141.915	158.864	171.529	173.920	182.004	189.897	198.274
<i>heraf Budgetforlig driftsudvidelser</i>		1.415	932	1.250	968	987	1.006	1.025	1.045
<i>heraf Budgetforlig råderumsskabelse</i>		0	0	-511	-1.782	-1.844	-1.909	-1.976	-2.014
<i>heraf Ny budgetmodel (2 mio. kr.)</i>		8.000	24.213	32.812	35.727	36.559	39.556	42.746	45.813
<i>heraf budgetforlig reducere udgiftsvækst.</i>		0	0	0	0	-1.600	-1.660	-1.712	-1.765
Misbrugsbehandling	7.736	6.898	7.118	7.285	7.408	7.966	8.248	8.514	8.783
Væresteder (Bazen og Fjordgade)	3.549	4.005	3.986	4.168	8.071	8.537	8.906	9.190	9.480
Ledsageordning	3.533	3.416	3.492	3.513	3.690	3.877	4.016	4.146	4.279
Beskæftigelsesforanstaltninger	15.221	20.409	25.363	27.178	28.587	27.845	28.830	29.731	30.658
<i>heraf Budgetforlig driftsudvidelser</i>		0	0	1.000	0	0	0	0	0
<i>heraf Budgetforlig råderumsskabelse</i>		0	0	0	-200	-210	-220	-230	-242
Vedtaget budget - Tilbud til voksne med særlige behov i alt	238.349	248.159	264.448	280.421	306.929	315.033	328.459	341.237	354.388
<i>heraf ril videre analyse</i>	218.152	228.409	244.233	259.743	281.829	288.198	300.622	312.509	324.750

Krise- og forsorgshjem: Udgiftsstigning i 2022 og frem skyldes løbende budgettilpasning (finansieret ved oprydning på mange områder - inden for rammen). Stigning i 2025 skyldes lovgivning + 1 mio. kr. fra "Krise og omsorgshjem" fra "Pædagogisk støtte".

Væresteder: Stigning i 2024 skyldes etablering af gruppeforløb (Ændring af tilbudsvifte). Finansieret inden for rammen af "Pædagogisk støtte" (ej politisk særskilt bevilling)

NB.: Tekniske korrektioner – herunder pris- og lønfremskrivning ol. er ikke medtaget.

I forbindelse med budgetlægning sondres mellem initiativer målrettet hhv. *råderumsskabelse* og *driftsudvidelser* jf. budgetaftalerne 2020 til 2025, idet det bemærkes at driftsudvidelser særligt knyttet til genopretning af socialområdet – herunder årlig realvækst på 2 mio. kr. - er angivet særskilt.

Det fremgår, at langt størstedelen af budgetjusteringerne er relateret til foranstaltningsområdet "Botilbud", og at genopretning af socialområdet tegner sig for langt størstedelen. I 2021 er budgettet således forhøjet med 8 mio. kr. i forhold til vedtaget budget 2020 stigende til 45,9 mio. kr. i budgetforslag 2028.

Stigningen skal dog ses i sammenhæng med en i budget 2025 årlig rammereduktion på 1,6 mio. kr., som blev besluttet som del af budgetforhandlingerne.

Bilag 4 - Budgetanalyse befordring Dagtilbud og Skole

1. Indledning og baggrund

Direktionen har besluttet, at der skal udarbejdes en budgetanalyse af befordringsområdet på dagtilbuds- og skoleområdet for at sikre en effektiv og bæredygtig udnyttelse af de ressourcer, der anvendes til befordringsområdet.

Formålet med analysen er at identificere eventuelle økonomiske besparelser samt de forventede afledte konsekvenser.

2. Opsummering på konklusioner og anbefalinger

Budgetanalysen beskriver det økonomiske rationale ved at stoppe SFO-kørsel på skoleområdet, da kommunen ikke har en lovmæssig forpligtelse til at yde befordring til/fra SFO. At stoppe SFO-kørsel på skoleområdet kan dog få den afledte effekt, at forældre med børn, som går i et specialundervisningstilbud kan være berettiget til at få dækket merudgifter til kørsel til/fra SFO via Barnets lov. Kommunen har mulighed for at få statsrefusion på 50% af bevilgede merudgifter.

Budgetanalysen beskriver ligeledes det økonomiske rationale ved at stoppe kørsel til særlig dagtilbud, da kommunen ikke har en lovmæssig forpligtelse til at yde befordring til/fra særlig dagtilbud via Dagtilbudsloven. At stoppe kørsel til særlig dagtilbud kan dog få den afledte effekt, at forældre med børn, som går i særlig dagtilbud kan være berettiget til at få dækket merudgifter til kørsel til/fra særlig dagtilbud via Barnets lov. Kommunen har mulighed for at få statsrefusion på 50% af bevilgede merudgifter.

Forslaget vil tilvejebringe et økonomisk rationale på 1.082.003. årligt i 2026, og 1.351.984 kr. årligt fra 2027 og frem på kørsel til/fra SFO og kørsel til særlig dagtilbud.

3. Forudsætninger

Analysen tager udgangspunkt i omkostningerne til SFO-kørsel for 2024. Herunder indgår en opgørelse over antallet af børn, som udgiften er konteret på, hvilket udgør 60 børn.

Beregningerne er således baseret på, at samtlige børn, der i dag har SFO-kørsel vil være berettiget til SFO-kørsel efter Barnets lov.

Det forventes således, at forældrene til alle ny-visiterede børn vil søge om merudgifter til SFO-kørsel. Det er ikke givet, at alle vil være i personkredsen. I disse tilfælde vil forældrene have mulighed for at vælge kørsel hjem fra skole i stedet. Vælges dette, vil der ikke kunne hentes en besparelse.

Beregningerne for børn i særlige dagtilbud er ligeledes baseret på omkostninger og aktivitet for kørsel til særlig dagtilbud i 2024. Hvis et barn vurderes ikke at være berettiget til kørsel til særlig dagtilbud jf. Barnets lov (merudgifter), vil udgiften helt falde væk og dermed være en ren besparelse for kommunen.

Kørsel til særlig dagtilbud er i dag baseret på et lokalpolitisk serviceniveau og vil blive tilpasset, hvis det besluttet at godkende og implementere temaerne i analysen.

Forslaget vil tilvejebringe et økonomisk rationale primært via muligheden for at hjemtage refusion, men det indebærer samtidig en øget udgift til personale og administration.

Sagsbehandlingen i Familierådgivningen vil være mere omfattende i de tilfælde, hvor familien ikke i forvejen er kendt af Familierådgivningen og ansøgninger vil skulle behandles uanset om familien er berettiget til merudgifter eller ej.

Ved beregning af udgift til administration efter Barnets Lov er der taget udgangspunkt i anbefaling til sagstal fra Dansk Socialrådgiverforening. I beregningen er det desuden forventet, at en del af børnene i forvejen er kendt i familierådgivningen. Loven om merudgifter er aktuelt ved at blive ændret. Den endelige lovtekst er i høring og ikke endeligt vedtaget. Det økonomiske potentiale kan derfor blive både større og mindre en beregnet ud fra ovenstående forudsætninger.

Beregningen er baseret på, at en børn- og ungerådgiver stilling koster 564.000 kr. (inkl. pension).

4. Beskrivelse af forslaget

Kommunen er forpligtet til at køre børn til/fra skole jf. de gældende regler i Folkeskolelovens § 26 og befodringsbekendtgørelsen.

Elever inden for specialområdet tilbydes i dag også kørsel til/fra SFO. Kørsel til/fra SFO ligger dog ud over Kommunens befodringsforpligtelse i regi af Folkeskoleloven.

Kommunen brugte i 2024 ca. 2. mio. på kørsel til/fra SFO.

	Regnskabsår	2024	
		▪ Forbrug JAN - 016 1 kr.	▪ Rest korr. budget 1 kr.
		Udgiftsbaseret ^{△=}	Udgiftsbaseret ^{△=}
Profitcenter ^{△=}	PSP-element ^{△=}	DKK	DKK
▪ Befodrning af elever i grundskolen	▪ Kørsel hjem fra SFO	2.046.069	-2.046.068

Ved at stoppe SFO-kørsel i dets nuværende form er der således et besparelspotentiale isoleret set på skoleområdet på ca. 2. mio. kr.

I forhold til kørsel til særlig dagtilbud var udgiftsniveauet i 2024 på 1.197.862, hvilket giver et tilsvarende besparelspotentiale på dagtilbudsområdet isoleret set.

Familier, der har et barn under 18 år med handicap eller langvarig sygdom, kan efter en individuel og konkret vurdering have ret til at få dækket de merudgifter, der er en følge af handicappet eller sygdommen jf. Barnets lov. Dette kan f.eks. være transport.

Kommunen får refunderet 50 % af udgifterne til merudgifter, hvilket gør det økonomisk fordelagtigt at flytte udgiftsposten fra dagtilbud og skoleområdet til familieområdet.

Ændringen kræver dog en individuel sagsbehandling af alle børnene i Familierådgivningen, hvis forældrene vælger at søge om merudgifter. En stor del af forældrene forventes at være berettiget til SFO-kørsel som følge af at være i personkredsen for at kunne få dækket merudgifterne.

Det skal desuden bemærkes, at der på nuværende tidspunkt er et nyt lovforslag i høring vedr. kompensationsydelse, som skal erstatte merudgifter. Forslaget forventes at træde i kraft fra 1. juli 2025, hvis det vedtages.

Hensigten med lovforslaget er bl.a. at forenkle beregningerne omkring merudgifter, men kan også medføre, at forudsætningerne for ovenstående beregninger ændres.

Ved overgangen fra merudgifter til kompensationsydelse ændres følgende:

- Fast kompensation: Der indføres ét fast beløb på 1.105 kr. pr. md. for alle borgere, der har ekstraudgifter over 555 kr. pr. md. Det betyder, at borgerne ikke længere skal sandsynliggøre alle deres udgifter i detaljer, som det ofte er nødvendigt i dag.
- Høje udgifter dækkes: Borgere med høje merudgifter over 2.000 kr. pr. md. får dækket deres faktiske udgifter inden for de typiske merudgiftstyper. Dette sikrer, at borgere med store udgifter ikke bliver underkompenseret.
- Derudover indføres der som en del af gruppe 2 en "kattelem", der giver mulighed for at søge om kompensation for andre udgiftstyper, såfremt udgiften for den enkelte udgiftstype overstiger en grænse på 1.250 kr. pr. md.

I forbindelse med dækning af kørselsudgifter forventes det, at alle i personkredsen, som vil være berettiget til kørsel (taxakørsel) vil være i gruppe 2 og dermed få dækket de faktiske udgifter. På den baggrund forventes det, at der fortsat kan opnås 50 % statsrefusion af de faktiske udgifter fra 2024 – med forbehold for at der vil være børn/familier, som ikke er i personkredsen for kompensationsydelse/merudgifter.

4.1 Forslag til ny organisering

SFO-kørsel er tidligere blevet bevilliget, som et led i kørsel til/fra Skole, hvor forældrene selv har kunnet vælge, om de ønskede kørsel hjem fra skole eller fra SFO. Bevillingen er tidligere sket på baggrund af afstandskriterier, trafikfarlige veje mv. jf. Folkeskolelovens § 26. Men jf. ovenstående er Kommunen ikke forpligtet til at tilbyde befordring til/fra SFO jf. Folkeskoleloven.

Der vil til gengæld være forældre, som er berettiget til dækning af udgifter til SFO-kørsel jf. Barnets lovs § 86 (merudgifter)/kompensationsydelse.

Dette indebærer, at bevilling af SFO-kørsel fremadrettet skal forankres i Familierådgivningen. Dette kræver en mere omfattende sagsbehandling, end der hidtil har været, idet børn- og ungerådgiverne efter ansøgning fra forældrene, skal foretage sagsbehandling svarende til øvrige sager herunder målgruppeafklare, holde børnesamtaler jf. Barnets lov, opfølgning på indsats mv. Dette vil jf. ovenstående være mere omfattende end den sagsbehandling, der finder sted i dag.

En ny organisering vil dermed medføre behov for et øget personaleforbrug i Familierådgivningen.

Rationalet skal dermed findes i, at der er mulighed for at få op til 50 % statsrefusion på udgifter til merudgifter, men modregnet den ekstra udgift til administration.

Ovenstående er med forbehold for, at der kan betales en ekstern leverandør, som f.eks. Nordjyllands trafikselskab. Forstået på den måde, at merudgifter almindeligvis udbetales til borgerne. Ovenstående forslag er derfor under forudsætning af, at ydelserne (merudgifterne) kan afregnes direkte til ekstern leverandør, da forældrene ikke selv betaler kørsel til/fra SFO og særlig dagtilbud.

4.2 Økonomiske rationaler

I 2024 blev der anvendt 2.046.069 kr. til SFO-kørsel på skoleområdet og 1.197.862 kr. på kørsel til særlig dagtilbud.

Det må forventes, at hvis SFO-kørslen og kørslen til særlig dagtilbud stopper, vil det medføre, at Familierådgivningen vil få et tilsvarende udgiftsniveau – men med mulighed for at få op til 50 % statsrefusion. Familierådgivningen vil endvidere få yderligere personaleudgifter grundet mere omfattende sagsbehandling jf. rammerne i Barnets lov.

Det anslås, at der i en opstartsfase i 2026 skal anvendes 1 stilling i Familierådgivningen. Fra 2027 og efterfølgende år, forventes der at skulle anvendes 0,5 stilling i Familierådgivningen.

Beregningen om administration bygger på følgende datasæt:

Aktuel bevilling efter barnets lov	Antal børn
Har aldrig søgt	21
Har sag i forvejen	19
Har haft sag eller afvist/afsluttet sag	14
Over 18 år nu	1
Anbragt	5
Total	60

Løbende optag - Skole	30*	nye børn årligt
Løbende optag - Særlig dagtilbud	9*	nye børn årligt

*Baseret på 2024 tal for nye sager

Forventet tidsforbrug til administration	Opstart - antal timer	Opfølgning - antal timer	Timeforbrug i alt det første år
Nye sager	37	8	945
Sag i forvejen	8	8	304
Har haft sag eller afvist/afsluttet sag	8	8	224
Anbragt	8	8	80
Særlig Dagtilbud - nye sager*	24	8	289

Total antal timer det først år	1842
Stilling(er) det første år	0,96
Stilling(er) det efterfølgende år	0,48

*Det forudsættes at halvdelen af visiterede børn til særlig dagtilbud kendes hos Familierådgivningen i forvejen.

Der vil dermed være et samlet besparelspotentiale kommunalt på:

- 1.082.003 kr. i 2026 (opstartsfase)
- 1.351.984 kr. årligt fra 2027 og frem

Dette er dog med forbehold for, at der kan være elever, som ikke vil være i personkredsen for merudgifter. De elever kan enten vælge skole-kørsel i stedet for SFO-kørsel og dermed vil der ingen besparelse være.

Der kan også være elever, som ikke er i personkredsen for SFO-kørsel og ikke vælger skolekørsel (forældrene henter eksempelvis selv), hvor besparelsen vil være 100 pct. i stedet.

4.3 Lovgrundlag

- Folkeskolelovens § 26
- Bekendtgørelse om befordring af elever i folkeskolen
BEK nr. 688 af 20/06/2014
- Barnets lov § 86
- Lov om ændring af lov om social service og barnets lov
(Ændring af betegnelsen merudgiftsydelse til kompensationsydelse og indførelse af et ensartet og forenklet udmålingssystem for kompensationsydelse til børn, unge og voksne)

5. Benchmark/sammenligning med andre kommuner/inspiration fra andre kommuner

Flere andre kommuner har en tilsvarende model, herunder eksempelvis Skive Kommune, som netop har gennemgået en lignende proces. Der kan hentes yderligere inspiration herfra i forbindelse med en eventuel implementering. Derudover har eksempelvis Aalborg Kommune organiseret bevilling af SFO-kørsel inden for myndighedsområdet.

6. Konsekvenser for bruger/borger/andre afdelinger

Forældre kan opleve det mere besværligt at skulle søge om en serviceydelse, som de tidligere har modtaget uden ansøgning.

Der kan også være børn, som ikke længere vil berettiget til SFO-kørsel og dermed kan de miste en serviceydelse. Såfremt børnene opfylder kravene i Folkeskolelovens § 26 vil de formentlig fortsat være berettiget til at få kørsel til/fra skole.

Tilsvarende vil gøre sig gældende for børn i særlig dagtilbud.

Der kan desuden være familier, som tidligere ikke var berettiget til merudgifter grundet beløbsgrænsen, men fremadrettet vil de, hvis de er en del af personkredsen være berettiget til merudgiftsydelser/kompensationsydelse.

7. Betydning for personale

Det forventes, at Familierådgivningen får behov for at opnormere personalestaben med ca. 0,5 børn- og ungerådgiver for at kunne varetage sagsbehandlingen i forhold til vurdering/sagsbehandling af kompensationsydelse.

Det forventes, at der er behov for yderligere en ca. 0,5 stilling i en opstartsfasen for at kunne varetage sagsbehandlingen i forhold til vurdering/sagsbehandling af kompensationsydelse, da det må forventes, at der kommer et større antal ansøgninger om kompensationsydelse i opstartsfasen.

Planlægningen og koordineringen af kørslen forventes fortsat at ligge i Sekretariatet for Børn, Uddannelse og Arbejdsmarked og på skolerne/særlig dagtilbud i samarbejde med NT (Nordjyllands trafikselskab).

Forældrene skal søge kompensationsydelse/merudgifter via borger.dk, men det må forventes, at der kan komme flere spørgsmål/henvendelser i forhold til ansøgning mv.

Det skal på den baggrund forventes, at Sekretariatet for Børn, Uddannelse og Arbejdsmarked i en overgangsperiode kan få en vejledningsopgave i forhold til kørsel samt opgave i forhold til tilretning af systemer, skabeloner, udarbejde nye afgørelsesbreve mv.

Ovenstående forventes, at kunne rummes inden for den nuværende rammen i Sekretariatet for Børn, Uddannelse og Arbejdsmarked.

7. Eventuelle konsekvenser for kommunens politikker og visioner

Det har ingen konsekvenser for kommunens politikker og visioner.

8. Eventuel indfasningsperiode

Der vil være behov for en sagsbehandlingsperiode på minimum 12 uger – før en eventuel ny ordning kan træde i kraft.

9. Implementeringsfase og evaluering

I forbindelse med ny organisering forventes det, at der vil være et øget behov for vejledning af forældrene i forhold til, hvordan de skal søge om merudgifter/kompensationsydelse herunder opdatering af Mariagerfjord Kommunes hjemmeside mv.

Der skal udarbejdes nye administrative beskrivelser og rammer for, hvordan SFO-kørsel skal håndteres i regi af kompensationsydelse/merudgifter herunder eventuelt også serviceniveau. Der skal være en tydelig vejledning af de berørte familier, så den nye procedure bliver så enkel for dem som muligt.

Da kompensationsydelsen pt. er i høring, er det endelige lovgrundlag herfor ikke kendt på nuværende tidspunkt.

Det fastlagte serviceniveau vil skulle tilpasses, hvis analysens forslag implementeres. Der er ikke lagt op til en evaluering af ordningen, men udgifterne vil blive fulgt i økonomiopfølgningen.

Bilag 5 - Budgetanalyse af sociale effektinvesteringer på beskæftigelsesområdet

1. Indledning og baggrund

Budgetanalysen om brugen af sociale effektinvesteringer på beskæftigelsesområdet er igangsat for at afdække de økonomiske og menneskelige potentialer i at investere i en styrket indsats for de udsatte ledige målgrupper. Mariagerfjord Kommune har i dag en markant større andel af udsatte borgere på offentlig forsørgelse end kommunens rammevilkår tilsiger. Samtidig står kommunen overfor en reform af beskæftigelsesområdet der fra 2026 til 2030 vil kræve store reduktioner på drift og overførsler. Derfor risikerer kommunen at stå med en endnu større udfordring og færre midler til at løse opgaven over de kommende år.

2. Opsummering på konklusioner og anbefalinger

Analysen viser, at Mariagerfjord Kommune med fordel kan investere i de tre spor gennem sociale effektinvesteringer. De tre spor har tilsammen et økonomisk potentiale for kommunen på 14,27 mio. kr. i år 3 og 15,80 mio. kr. i år 4, forudsat at alle potentielle besparelser realiseres og fortsætter uændret efter samarbejdets ophør. Indsatsen vil samtidig øge kvaliteten af beskæftigelsesindsatsen og styrke de fokusområder, som udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse har i beskæftigelsesplanen.

Tabel 1: Forventet effekt på overførselsudgifter i budget 2026-29 (alle 3 spor samlet)

mio. kr.	2026	2027	2028*	2029*
Besparelse på overførsler	-3,49	-10,74	-15,80	-15,80
Betaling til SKF og Carelink	3,49	8,76	1,53	
Forventet effekt	0,00	-1,98	-14,27	-15,80

* De mulige besparelser, som Den Sociale Kapitalfond har oplyst for 2028, dækker 5 måneder, som er blevet fremregnet til 12. måneder.

Denne besparelse antages fastholdt i 2029.

Sociale effektinvesteringer rummer et potentiale for besparelser, men da det samlede budget afhænger af både resultaterne af vores indsatser og udviklingen i landsgennemsnittet for overførselsudgifter, indebærer det også en vis økonomisk usikkerhed.

Kommunerne har en særlig budgetmodel på overførselsområdet, som bygger på den enkelte kommunes ledighedsudvikling sammenholdt med udviklingen på landsplan. Når KL og regeringen har afsluttet forhandlingerne om kommunernes økonomi for det kommende år, udsender KL en tabel med de forventede overførselsudgifter på landsplan og for de enkelte kommuner. Mariagerfjord Kommune bruger den tabel som grundlag for de budgetterede overførselsudgifter. Den del af Bloktilskuddet, som finansierer overførselsudgifterne, fordeles mellem kommunerne ud fra den generelle bloktilskudsnøgle. Det betyder, at hvis den forventede ledighed i Mariagerfjord Kommune udvikler sig mere positivt end på landsplan, vil der blive frigivet råderum til flere beskæftigelsesindsatser, serviceudgifter og anlægsudgifter – forudsat at der er plads inden for Servicrammen og Anlægsrammen.

I forhold til den konkrete investeringscase det forventede antal af ydelsesmodtagere alt andet lige falde en smule i 2025 og have fuld effekt i 2028, hvor projektet slutter. Effekten

af investeringscasen til at indgå i Mariagerfjord Kommunes budgetmodel for overførselsudgifterne.

Sociale effektinvesteringer på beskæftigelsesområdet kan både bidrage til de nødvendige reduktioner på arbejdsmarkedsområdet i forbindelse med den kommende beskæftigelsesreform og til kommunens samlede økonomiske balance på den lange bane. Ud over de tre konkrete investeringscases, der er undersøgt i denne analyse, kan der være et potentiale for sociale effektinvesteringer for andre målgrupper. Derfor vil mulighederne løbende blive analyseret.

Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse godkendte 3. april de tre investeringscases.

Udvalget anbefaler, at det bliver muligt at reinvestere dele af en eventuel besparelse på området, så det også er muligt at give en aktiv beskæftigelsesindsats efter de reduktioner, der forventes at følge af den kommende beskæftigelsesreform.

Når effekterne af investeringscasen kommer, vil det få antal borgere på de forskellige ydelser til at falde. Opgørelserne fra Indenrigsministeriet og KL vil tage højde for disse fald, og effekterne vil hermed automatisk blive indarbejdet i budgetterne. For ikke at "pengene tages to gange" er der ikke indregnet en besparelse via denne analyse i direktionens budgetoplæg.

3. Forudsætninger

Analysen tager udgangspunkt i den nuværende sammensætning af målgrupper i kommunen samt de gældende ydelsessatser i den kommende kontanthjælpsreform pr. 1. juli 2025.

En større beskæftigelsesreform er på vej, som lægger op til ændringer i målgruppesammensætningen og en reduktion af mange proceskrav. Reformen vil også betyde en større frihedsgrad i indsatsen for de udsatte borgere og dermed give bedre muligheder for indsatsen i de tre investeringsspor.

Analysen bygger på, at Mariagerfjord Kommune har en større andel af udsatte borgere på overførselsindkomst end landsgennemsnittet. Denne forskel forventes at blive større, hvis beskæftigelsesindsatsen for målgruppen ikke prioriteres. Det er særligt en risiko med de reduktioner der følger af beskæftigelsesreformen. Sociale effektinvesteringer i de udsatte grupper har potentiale til at bringe Mariagerfjord Kommune tættere på landsgennemsnittet og dermed styrke den økonomiske balance på sigt.

Investeringen skal derfor ses i en sammenhæng med de besparelser der følger af beskæftigelsesreformen. Mariagerfjord Kommune har i forvejen et lavt serviceniveau på beskæftigelsesindsatsen, hvorfor kommunen risikerer en negativ udvikling på forsørgelsesudgifterne som følge af yderligere besparelser. Fagenheden anbefaler derfor, at Udvalget drøfter potentialerne i at reinvestere dele af gevinsten i yderligere tiltag, i takt med at de forventede besparelser realiseres. Fagenheden anbefaler samtidig, at man er forsigtig med den konkrete budgettering af effekterne, på grund af de usikkerheder der er beskrevet ovenstående.

4. Beskrivelse af forslaget

Budgetanalysen har i første omgang afdækket kontanthjælpsområdet, da dette område har den største afvigelse i forhold til kommunens rammevilkår. Det rummer unge på uddannelseshjælp, aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere og ressourceforløb.

- Det første spor er en investering i indsatsen for 80 voksne borger på ressourceforløb og aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere.
- Det andet spor er en investering i indsatsen for 80 unge på uddannelseshjælp.
- Det tredje spor binder indsatsen sammen gennem et treårigt læringsforløb for medarbejdere og ledere i de to afdelinger. Målet er, at kommunen selv skaber bedre resultater i perioden, og bliver rustet til selv at kunne fortsætte de to øvrige investeringsspor.

4.1 Beskrivelse af sociale effektinvesteringer

Sociale effektinvesteringer er en partnerskabsform, der vinder indpas i flere kommuner. Her dækker en ekstern investor de indledende omkostninger, en ekstern leverandør leverer indsatsen, og den offentlige sektor betaler kun, hvis de aftalte resultater opnås. Dette skaber et fælles incitament for alle parter til at sikre en positiv effekt.

Partnerskabet mellem kommunen, leverandøren og investoren muliggør nye løsninger på velfærdsområdet, samtidig med at den økonomiske risiko for kommunen minimeres.

Mariagerfjord Kommunes budgetanalyse har afdækket, at et partnerskab med Den Sociale Kapitalfond og Carelink rummer væsentlige menneskelige og økonomiske potentialer – både for kommunen og for de ledige.

Den Sociale Kapitalfond er en erhvervsdrivende fond etableret af TrygFonden. Siden da har fonden udviklet sig og tiltrukket kapital fra staten, pensionskasser og private investorer. Fonden har været involveret i udviklingen af de første sociale effektinvesteringer i Danmark og arbejder for at styrke et mere robust velfærdssamfund. I samarbejde med Carelink er fonden aktuelt engageret i 34 sociale effektinvesteringer i landets kommuner. Investeringsprojekterne har typisk været rettet mod sygedagpengeområdet og de mest udsatte grupper på beskæftigelsesområdet. Dermed bygger investeringsmodellen på gennemprøvede erfaringer med målgrupper, som Mariagerfjord Kommune også har udfordringer i forhold til.

I denne analyse har fokus været på de tre investeringscases, som er beskrevet længere nede. Ud over de tre konkrete investeringscases kan der være et potentiale for sociale effektinvesteringer for andre målgrupper. Derfor vil mulighederne løbende blive analyseret.

4.2 Økonomiske rationaler ved investeringscasen for Mariagerfjord Kommune

Indsatsen i investeringen er beskrevet i bilaget 'Mariagerfjord Kommune investeringscase-oplæg'. De økonomiske potentialer ligger på overførselsområdet og realiseres gennem investering i styrkede indsatser for målgruppen. Da besparelserne opstår på overførselsområdet og afregnes årligt, ligger kompetencen til at prioritere og beslutte indsatserne vedrørende sociale effektinvesteringer på beskæftigelsesområdet hos Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse. Her følger en kort opsummering af de tre spor.

1. Indsats for 80 udsatte voksne

Målgruppen for indsatsen er 60 aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere og 20 borgere i ressourceforløb. Modtagerne af indsatsen skal have et ordinært jobperspektiv, men det drejer sig om borgere, som uden en ekstra indsats ville være i risiko for ikke at komme i gang eller vende tilbage på arbejdsmarkedet.

Indsatsen skal skabe varige resultater gennem en helhedsorienteret tilgang. De bærende elementer er en personlig jobkonsulent og tæt koordinering med øvrige sociale og sundhedsmæssige instanser. Indsatsen vil også omfatte individuelle samtaler og kontaktforløb kombineret med jobtræning og praktikforløb.

Indsatsen er baseret på viden om effekter i beskæftigelsesindsatsen gennem Job First, hvor målet er at få borgere i job hurtigst muligt frem for at fokusere på lange opkvalificeringsforløb eller træning først. Metodikken anvendes ofte i beskæftigelsesindsatsen for borgere, der står langt fra arbejdsmarkedet.

Det økonomiske potentiale i dette spor er beregnet til 7,63 mio. kr. i besparelser på overførsler over tre år, mod en maksimal betaling på 5,58 mio. kr. til investor og leverandør.

2. Indsats for 80 udsatte unge

Målgruppen for dette spor er 20 uddannelsesparate og 60 aktivitetsparate unge på uddannelseshjælp. Modtagerne af indsatsen skal have et ordinært job- eller uddannelsesperspektiv, men det drejer sig om borgere, som uden en ekstra indsats ville være i risiko for ikke at komme i gang med uddannelse eller arbejde.

Indsatsen vil have fokus på tre forskellige veje til at opnå varig tilknytning til uddannelse og job: praktikforløb, direkte opstart i uddannelse eller brobygningsforløb og FGU som trædesten til videre uddannelse.

Indsatsen er baseret på viden om effekter fra IPS (Individuelt Planlagt Job med Støtte). Evalueringer, både i Danmark og internationalt, viser, at personer i et IPS-forløb har signifikant højere beskæftigelseseffekter sammenlignet med dem, der modtager standardindsatser. Udover individuel vejledning og støtte til job, praktik eller uddannelsesstart vil der også være fokus på hjælp til hverdagsmestring, sund livsstil og sociale relationer. Indsatsen skal hjælpe de unge med at overvinde de udfordringer og barrierer, de møder på vejen mod fastholdelse i uddannelse eller job.

Det økonomiske potentiale i dette spor er beregnet til 6,92 mio. kr. i besparelser på overførsler over tre år, mod en maksimal betaling på 5,58 mio. kr. til investor og leverandør.

3. Læringsindsats på tværs af ydelser

Målgruppen for dette spor omfatter alle borgere på kontanthjælp, ressourceforløb og uddannelseshjælp.

Sporet inkluderer et treårigt læringsforløb for medarbejdere i to afdelinger samt strategisk sparring for lederne i samme periode. Der lægges op til et styrket jobrettet fokus og implementering af ny praksis, primært gennem sagssparring og supervision på samtaler.

Lederne modtager bred sparring, der spænder fra muligheder og udfordringer for Mariagerfjord Kommune i forhold til de berørte målgrupper – set i lyset af den nye beskæftigelsesreform – til, hvordan de kan anvende ledelsesinformation i deres styring og opfølgning.

Det økonomiske potentiale i dette spor er beregnet til 8,95 mio. kr. i direkte besparelser på overførsler, ved en maksimal investering på 2,7 mio. kr. til investor og leverandør.

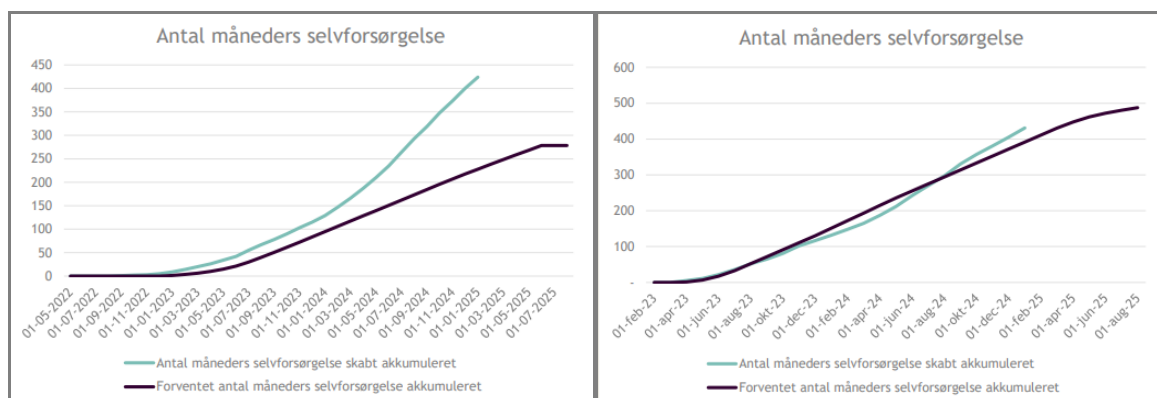
4.3 Påvirkning af serviceniveau

Investeringen lægger op til at styrke og forbedre serviceniveauet for borgere, der står længst fra arbejdsmarkedet. Samtidig har sociale effektinvesteringer i de udsatte grupper potentiale til at bringe Mariagerfjord Kommune tættere på landsgennemsnittet, hvad angår andelen af disse grupper, og dermed styrke den økonomiske balance på sigt.

Med de sociale effektinvesteringer får kommunen mulighed for at opprioritere området, selvom der følger større reduktioner som med beskæftigelsesreformen fra 2026 og frem.

5. Inspiration fra andre kommuner

Der er 34 andre projekter i landets øvrige kommuner i gang i samarbejde med Den Sociale Kapitalfond og Carelink. Kolding Kommune og Randers Kommune var nogle af de første kommuner, der indgik i partnerskabet om sociale effektinvesteringer for de udsatte målgrupper, og de er nu i afsluttende fase af projektet. Her kan ses deres resultater gennem tiden.

6. Konsekvenser for bruger/borger/andre afdelinger

I denne analyse er kun indregnet effekten af, at flere borgere hjælpes i arbejde og uddannelse, og de økonomiske effekter på reducerede forsørgelsesudgifter. For denne målgruppe viser flere undersøgelser dog, at der er flere positive effekter for den enkelte borger og familie i bedre sundhed og trivsel ved at komme i ordinær beskæftigelse. Derfor forventes indsatsen at have en positiv effekt på familie, social og sundhedsområdets

indsatser og udgifter. Indsatsen indeholder en stort tværfaglighed, og vil i sig selv understøtte parallellforløb med både familie og socialområdet.

7. Eventuelle konsekvenser for kommunens politikker og visioner

Indsatsen understøtte Byrådets vision om fællesskab – ”Vi skaber mulighed for, at alle føler sig som en del af et givende fællesskab, og vi forventer, at alle bidrager i det omfang, de kan.”

Indsatsen styrker også Beskæftigelsesplanens fokus på den jobrettede og helhedsorienterede tilgang i indsatsen for målgruppen.

8. Eventuel indfasningsperiode

Visitationen af borgere til indsatsen kan starte op inden sommerferien 2025, og den konkrete indsats kan starte efter sommerferien.

9. Implementeringsfase og evaluering

Investeringen i alle tre spor er forhåndsgodkendt af Den Sociale Kapitalfond, og Carelink har bekræftet, at de har ressourcer til at starte indsatsen før sommerferien.

I den indledende fase vil Carelink i samarbejde med vores medarbejdere gennemgå sagerne og blive enige om, hvilke borgere der passer ind i den beskrevne målgruppe og vil modtage indsatsen. Det er fagenheden der træffer den endelige beslutning om visiteringen.

Når indsatsen er i gang, vil fagenheden for Familie, Arbejdsmarked og Uddannelse følge op på indsatsen og resultaterne kvartalsvist. På baggrund af opfølgningen vil tilbagebetalingen af de investerede midler også ske kvartalsvist.

På baggrund af Udvalgets anbefaling om at reinvestere gevinsterne i beskæftigelsesindsatsen, vil fagenheden som en del af evalueringen belyse nye investeringstemaer og potentialer. Randers Kommune, der har været med i en af de første Sociale Effektinvesteringer, har netop valgt at investere i nye områder. Der er i beskæftigelsesreformen afsat midler til sociale investeringer, så det er også naturligt at følge udmøntningen af midlerne herfra.

Der vil altid være en risiko for, at andre kommuner klarer sig bedre end Mariagerfjord Kommune på overførselsområdet, og for at ledigheden kan stige og føre til øgede overførselsudgifter. Men i disse tilfælde vil udviklingen bare være endnu værre, hvis ikke investeringscasen gennemføres.